

Uredništvo:
Schillerjeva cesta šte. 3,
dvorišću, I. nadstropje.

Rokopisi se ne vračajo.

List izhaja vsak dan razun nedelj in praznikov ob 4. uri popoldne.

Sklep uredništva ob 11. uri dopoldne.

Nefrankirani dopisi se ne sprejemajo.

Anonimni dopisi se ne uvažujejo.

NARODNI DNEVNIK

Upravišstvo:
Schillerjeva cesta šte. 3.
Naročnina znaša za avstro-
ogerske dežele:
celoletno . . . K 25.—
polletno . . . K 12.50
četrtletno . . . K 6.50
mesečno . . . K 2.10
Za Nemčijo:
celoletno . . . K 28.—
za vse druge de-
žele i. Ameriko K 30.—
Naročnina se pošilja vnaprej.
Za oglase (inzerate) se
plačuje od četverostopne
petit vrste po 12 h, za
večkratni natis primeren
popust.
Posamezna šte. stane 10 h.

Št. 108.

Telefonska številka 65.

Celje, v soboto, 14. maja 1910.

Cekovni račun 48.817.

Leto II.

Klerikalna zaslepljenost na Koroškem.

Z veliko bojaznijo in nezaupanjem gleda ves narodno misleči svet na Koroško od onega trenutka, odkar se je naselil v Celovcu dr. Brejc. Njegov nesimpatičen, oduren in tumast nastop pri javnih oblastih je imel za slabo posledico, da se je slovenščina, ki je bila preje z nemščino ravnopraven jezik, kratkoma izrinila iz uradov ter ji pristojna sedaj klaverna vloga manj vrednega jezika, ki se ga nemščine večji ljudje ne smejo posluževati. Če bi bil nastopal dr. Brejc s pravim taktom in primerno uglašeno, bi bil ostal v jezikovnem oziru najmanj status quo, da, bilo bi se tekom časa še marsikaj pridobilo in Slovenec bi bil na Koroškem polnopraven državljani, dočim je sedaj zaničevan helot. To pa se ima zahvaliti v prvi vrsti in največji meri dr. Brejcu, ki je imel v tej točki narodnega boja skrajno nesrečno roko. Preidimo k vprašanju klerikalnega političnega življenja in strankarskega postopanja te struje v zadnjem času.

V tem oziru smo videli jasno sliko zborovanju katoliškega političnega društva v Celovcu dne 28. aprila t. l. Pravo zborovanje, kjer so se razmotrivale važne življenske točke koroških Slovencev, je bilo pristopno samo onim izvoljencem, kateri prikimavajo na povelja od zgoraj, ne da bi si upali ugovarjati.

Kljub temu je čutil dr. Brejc potrebo črniti Ciril in Metodovo družbo najmanj skozi eno celo uro, predno je mogel doseči večino za resolucijo, s katero se izreka nezaupanje sedanjemu vodstvu družbe Celo mnogo duhovnikov je glasovalo proti tej resoluciji in neki župnik je odločno svaril proti nenarodni in pogubni gonji zoper C. M. družbo. Kako satansko lažljivo je Brejc poročal o delovanju družbe na Koroškem, naj ilustrira naslednji vzgled. Dejal je, da je našel pri nekem kmetu razne napredne časopise. Kmet mu je izjavil, da pošilja dotične časopise »Prosveta«. Kljub temu je dobil baje dr. Brejc utis, da lokalna podružnica C. M. družbe importira to časopisje. Ko se je pa potem radi tega razširjanja svobodomiselnih časopisov po Koroškem, družbo po klerikalnem časopisju prijel, je družba to tajila. To taženje pa dokazuje, da je družba res širila ono časopisje na Koroškem in vršila s tem pravo hudičevno delo (ipsissima verba dr. Brejca). Ta konkluzija je ravno tako bedasta kakor lopovska in ni treba natančnejšega komentiranja za mislečega človeka.

S sličnimi izmišljotinami in zofizmi je krnil dr. Brejc svoje poslušalce, ki so se samo po pritisku tega lažnjivega govora dali v toliko premotiti, da je majhna večina glasovala za zgoraj omenjeno resolucijo.

S tem samim pa je bila podana od znatne manjšine nezaupnica dr. Brejcu in vodstvu koroških Slovencev sploh, kajti na zborovanju so bili samo patenrirani zaupniki, razven neznatnih izjem. Pri javnem zborovanju se ni reševalo prav nikako aktualno vprašanje. Dr. Brejc je v divji jezi surovo napadal napr. strujo in napr. časopisje, ktero se ne stranja z njegovo pogubonosno politiko. Niti ene izvirne misli ni povedal, niti podal inicijative za debato, o kateremkoli aktualnem vprašanju. Kaka plitvost in duševna revščina vodje, ki se bije tako mogočno po prsih!

Tajniško poročilo nam je dokazalo na eklatanten način lenobo političnega društva. Celo leto ni bilo več nego 5 sej in to onega političnega društva, katero bi imelo voditi najvestnejši in najžilavejši boj v najbolj ogroženi deželi proti najmočnejšemu sovražniku. Res je sicer, da je imel tajnik baje pisati celo leto čez 2000 pisem, a kdor pozna ta pisma, tudi ve presoditi kvantiteto in kvaliteto »dela«. Zakaj nam je tajnik pravzaprav poročal o volitvah v slovenskih občinah, nam sicer ni povedal. Kljub temu pa mi to sedaj vemo ter mu lahko jasno povemo, da zaradi tega, ker se je nedelavno katoliško politično društvo hotelo našemiti s tujim pavovim perjem. To društvo se namreč za volitve v prizadetih občinah ni brigalo, da pa se more izkazati z nekakim proficitom, je uzurpiralo uspehe, katere so dosegli posamezniki brez pomoči društva, neuspehe pa je utajilo (Grebini) ali pa zvrnilo na prav lažnjiv način na naprednjake (Bekštajn). Tudi tajniško poročilo nam ni podalo prav ničesar za bodočnost, bodisi v političnem, bodisi v gospodarskem življenju, kar bi bilo treba omenjati.

Blagajna izkazuje tako minimalen promet, da so bili zborovalci splošno mnenja, da bi se dalo doseči z majhnim trudom 3—4kratno svoto od sedanje. Prav odkrito, brez vsakršne strankarske strasti izjavljamo, da je bil ta shod v intelektualnem oziru v primeri z onimi, ki se vrše pri enakih društvih v drugih naših kronovinah skrajno klaveren. Refren celega shoda je bil samo »vera«, katero frazo pa je mnogo zborovalcev razumevalo za identično z žepnim vprašanjem.

O tem smo slišali po zborovanju glasno razpravo in to je bila druga velika nezaupnica od stran zborovalcev napram fanatično klerikalnim vodnikom. Dokumentirali so to zborovalci tudi s tem, da so takoj po zborovanju v velikem številu naročili »Korošca«, katerega je natočeval na vse možne načine predsednik katoliškega politič. društva. Akoravno so torej imeli povabljen samo svoje zaupnike, so s tem zborovanjem moralno pogoreli. To nam dokazuje, da je Korošec priprost kakor tudi inteli-

genten človek, pred vsem samo naroden, da instiktivno čuti sam neobhodno potrebo samo narodnostnega boja, sovraži pa prenapeto besedičenje o takozvani veri in psovanje liberalcev, kateri so res narodni.

Tega političnega mišljenja so bili do najnovejšega časa tudi vsi koroški duhovniki. Einspieler je res imel v svojem političnem geslu parolo »vse za vero«, a to je nosil v srcu, kakor so jo nosili drugi slovenski Korošci, v političnem boju pa se je izjavljal za narodnost, ker je ta res tudi edina bojna točka. Na Koroškem, kjer vsakega Slovenca tiščita dva nacionalno fanatična Korošca k tlom ter ga skušata na vse dopustne in nedopustne načine zadušiti, sme in mora pravi Slovenec v političnem boju upoštevati v sedanji dobi, samo narodni obran, vse drugo je nepotrebno in narodnosti kvarljivo. Ko bomo koroški Slovenci dosegli po svojem razvoju one drugih kronovin, šele potem bi bilo doprsto v razvoj stranke. A dandanes so fanatizirani po dr. Brejcu več ali manj vsi slovenski koroški duhovniki, kljub temu pa jih pase v političnem oziru 95 % lenobo in šele takrat bi modra oživel, kadar bi se bilo treba bojevati proti lastnemu bratu Slovincu, ki ne mara njihovim lažnjivim frazam »o veri« podlež, narodno stališče pa naravnost perhorescirajo. Tajnik Smodej, ki je tipičen gojenec dr. Brejčev, je izrecno obsodil občinske volitve v Bekštajnu, ker so se iste vršile po složnem nastopu tamošnjih Slovencev zgolj na narodnem stališču.

V očigled tem naravnost blazno fanatičnim klerikalnim hujškarijam. bode nebedno potrebno, da se res pravi narodni Slovenci sklenemo še v ožje vrste. Gorje pa klerikalcem, ako si ustanovimo od njih popolnoma ločeni tabor, ki bode tudi za časa volitev postavil svojega kandidata, kajti vedite, da v tem slučaju Grafenauer propade in klerikalci boste videli, takrat kako daleč ste zabredli! Odgovornost pa de v polni meri na vas, kajti vi nesramno in na vse načine izzivate in kličete na boj svoje sorojake, nasproti katerim boste ravno tako zaigrali igro, kakor ste jo zaigrali napram nemštvu in dr. Brejc se bode lahko bahal, da je oropal Slovence za narodnostne pravice, klerikalce pa za mandate.

Za našo mladino.

Potujoč po naši mili domovini naletimo na mnogo takih stvari, ki nas zabolijo v dno srca; pomagali bi radi, a smo preslabi. Če bi pa prišla v katerem teh slučajev država na pomoč, tedaj bi pa gotovo mnogo stvari, ki še danes zevajo kot boleče rane na človeški družbi, bile ali popolnoma ali pa vsaj deloma ozdravljene. Toda država še zdaj ni nič ukrenila in

LISTEK.

Oče Kondelik in ženin Vejvara.

29

Ceški spisal Ignát Herrmann. —

Z avtorjevim dovoljenjem poslovenil Stanko Svetina.

Drugače je šlo vse še dosti dobro. Zdelo se je sicer, kakor bi se mali parnik vedno zadeval ob kamne na dnu reke, toda stlačil se je srečno pod most, pustil za seboj Podskalo, Vyše gradsko skalo, Podol in se bližal počasi Zlichovu, kjer je moral pristati in odložiti prvo porcijo izletnikov. Nebo se je veselo smehljalo, gladina reke je bila kakor zrcalo, druge ladije ni bilo videti in zdelo se je, da se vožnja srečno konča. Da to se je vse zdelo. Toda praški »salonski« parniki Goldmannovi in njih vodje so postali slavni vsled ladijinega dna, katero znajo namakati in zadeti z njim ob vsako najmanjšo oviro — in tako se je zgodilo tudi sedaj. Mali parnik se je že gugal kakor v spanju in iskal mesto, da bi dosegel breg, naenkrat pa se je močno stresel, pod vodo je nekaj zaškrikalo, prednji del parnika se je dvignil, vijak je utihnil, parnik je obstal — skoro dvajset korakov od brega.

In takoj po tem sunku se je nekdo oglasil:

»Vraga, nekje mora biti luknja — voda se nabira!«

Nastal je strah, krik, opomini uslužbencev, jok žensk in otrok in vse se je gnetlo k kraju palube pri bregu. Parnik se je sumljivo nagnil.

Gospod Kondelik je od strahu koprnel. Ni se mogel ganiti, bil je obklopljen od vseh strani, mečkan tlačen je čutil, kako se ga oprijemlje od zadaj nekoliko rok. To je bila nema prošnja za pomoč, za rešitev. Smrten pot mu je vstal na čelu. Sedaj je že to tukaj. Cela barčica se prevale v vodo, zagrne potnike

in on bedno pogine z drugimi — ne vrne se več v svoje prijazno stanovanje živ, ampak samo kot rumeno napihnjeno mrtvo truplo. In žena in hčer — kdo ve, če se tudi kje ne potaplja. —

Daljšje mojstrovo premišljevanje je pretrgal klic uslužbencev:

»Gospodje, prosim, v vodo — za krščeno voljo, le hitro — in nosite dame in otroke na breg — če ne se ne ganemo!«

Vsa čast — Vejvara je bil prvi v vodi do pasu. Zgrabil je neko gospodično, vzel jo v naročje in je brodil z njo k bregu. Mojstru Kondeliku se je delala tema pred očmi — toda ni bilo časa, da bi premišljal. Množica, ki ga je tlačila, ga je pritiskala sedaj vedno bolj h kraju, s parnika je že skočila v vodo cela vrsta mož — prišlo je tudi na gospoda Kondelika. Zadržal je sapo, zaprl oči, dvignil roko, da bi se pokrižal — toda že ni bilo več časa za to. Niti vedel ni, ali je skočil sam, ali so ga vrgli iz palube — naglo je letel. »Zgubljen sem!« — toda niti ta misel se ni končala. Padec je bil hitrejši. Okroginkrog je pljusalo, voda mu je brizgnila v obraz — in naglo je objel hlad gospoda Kondelika, tako, da mu je silila vsa kri k srcu. V padcu je skrčil nogi, in potopil se je v reko do prs in razburkana voda ga je zanesla; čudno, da ni padel.

»K bregu, k bregu!« je bila njegova prva misel, ko je odprl oči, toda še predno je napravil korak v tem nenavadnem elementu, že se ga je oklenila okoli vratu neka gospa in hočeš nočeš, je moral postati njen rešitelj.

»Gospod!« je klicala rešena, ko jo je odložil na bregu, »tam imam še otroka — hčerko, pomagajte ji!«

»Jo že nesejo, gospa«, je odgovoril gospod Kondelik in se je kar najhitreje oddaljeval od reke. Bil je prepričan, da se je otel iz strašne nevarnosti — ni hotel skušati Boga še enkrat.

Čez nekaj časa je bil parnik flott, kakor pravi mornarji. Zadel je ob star kol, ki se je skrival pod vodo, in ko je bil prazen, se je zopet zagugal na vodi.

»Kdor ima listke za daljšo vožnjo, naj vstopi!« je klical krmar na pristaniškem mostičku premočnim rešiteljem in rešencem.

Onih, ki se niso hoteli dalje peljati, je bilo veliko več kot ostalih lahkomišelnih ljudi, ki so zopet zupali drago življenje gugajočemu se parniku.

Ko je Vejvara izvil vodo iz obleke, je zagledal v množici mojstra Kondelika, hitel je k njemu in ko je krmar klical potnike, je mojstra spodbudil.

»Prosim, gospod, da nam parnik ne uide ...«

»Kaj mislite!« je zagrmel Kondelik in ga je besno pogledal.

»Da bi vstopila — gospod. —«

»Vejvara!« je stegnil mojster obe roki, kakor bi ga hotel zadaviti, kaj ste znoreli — ! Ali še nimate tega zadosti? Ali me hočete tako dolgo voziti, da me ti ljudje popolnoma utopijo? In vam, človeče, naj zaupam svoje dete? — Vejvara — Vejvara — kaj sem vam naredil! Saj sem na pol utopljen! Saj sem že videl oni svet!«

Vejvaru sta omahnili roki.

»Gospod, saj sem bil jaz tudi tam!«

»Ampak to vas veseli, človeče!« se je jezil mojster Kondelik. »Vi si to izmišljujete!«

Oba sta molčala. Na parniku je zvonilo, posamezniki, ki so še premišljali, ali naj vstopijo ali ne, so hiteli na mostiček. Vejvara je gledal obupan na barčico, ki v kratkem odpluje v kraj, kjer je sedaj njegova Pepica. V glavo mu je prišla dobra misel.

»Morda bi torej, gospod, sam — zaradi gospe — in gospodične — bodeta čakali —«

»Pojdite!« je kriknil Kondelik. »Poiščite moje ljudi in jih pripeljite v Prago. Ampak po železnici, razumete, ne po vodi! Jaz se bom malo posušil

če bo šlo tako naprej, bo gorje z dnem in dnem večje, bo delalo vedno in vedno večjo zarezo v telo človeške družbe. V mislih imam tukaj našo mladino. A kako?

V mnogih krajih, kamor nas zanese pot, naletimo na reveže, ki se nam smilijo. Radi posežemo v žep in jim damo kako miloščino, saj nam je darovana svota malenkost, a onemu se zdi pa veliko. So kraji, kjer je prav veliko beračev, mej temi še celo mnogo sitnih. Zopet drugod lahko gremo cel dan, a ne bomo dobili kakega berača, taka je razlika med posameznimi kraji. Vrine se nam tu pa tam vprašanje, odkod toliko beračev? Mnogi so pohabljeni vsled kake nezgode, a velika večina, pa smelo trdimo, ima svojo boljše od mladih let.

Prišel sem nekega dne k hiši, potrkam, vstopim in v sobi najdem otroke. En fant in eno dekle sta kar zbežala skozi vrata, fant je še prišel nazaj, a dekleta nisem videl več. V sobi je ostalo samo dekletce kakih 9 let staro in pa še dva majhna. Dekletcu je bilo kakor mi je povedala ime Micka in je že drugo leto obiskovala šolo. Lani se nisem mnogo naučila, mi pravi, ker nisem imela začetnice, letos jo pa imam. Sedaj pa že znam brati. Mej tem pride fant nazaj v sobo in ono zgovorno dekletce nekam izgine. Začet sem fanta nekaj spraševati, toda nisem dobil od njega odgovora. Le gledal me je en čas debelo, potem pa iz miznice privlekel kos lista, ter mi ga podal. Bila je pozivnica k naboru. Radoveden gledam listek in fanta, pa naredim sodbo sam pri sebi, da je to najbrž listek od brata. Zakaj temu bi prisodil komaj kakih 13 do 14 let.

V tem pride dekletce nazaj in prinese v steklenici pijačo ter jo postavi pred mene, zraven kos kruha in nož. Jejte in pijte, gospod, mi pravi. Nisem se ustavljal in zadovoljno je gledala, kako mi je teknil kruh, četudi črn in pa pijača. Seveda, če človek daleč pride, je že potreben kakega okrepčila. Vprašam jo, za koga da je ista pozivnica in pokaže mi na fanta, ter pravi: Njegova je. Ali je res že toliko star? jo vprašam. Da, res je! mi odvrne. Kam jepa ono dekle zbežalo, jo vprašam. Ravno taka reva je, ko ta fant in se vedno smeji; če pa pride kak tuj človek, pa kam zbeži. Dekletce se vsede meni nasproti in me rado vedno ogleduje. Tudi jaz se ozrem po nji, potem pa po fantu in si mislim: Kaka velika razlika je mej tem fantom in dekletom. Fant, star 21 let me samo debelo gleda in se čudi, a ono majhno dekletce mi pa dvori in streže, da je veselje. Ko sem odhajal, mi dekletce pravi: Z Bogom, gospod, če še boste hodili tod mimo se le oglasite.

Še tisti dan pridem k drugi hiši. Bilo je mnogo otrok pri hiši, a na prvi pogled me je najbolj zanimala majhna deklica, ki me je s svojimi plavimi očmi tako radovedno opazovala. No, kaj ti je ime, jo vprašam? Ančka je, mi mesto nje mati odgovori. Pa vprašam mater, ali ne more dekletce govoriti. Ne, mi odgovori. Siročica, si mislim, jo pogledam in tedaj še le opazim, da je desno roko tako čudno držala. Kaj pa, ali jo roka boli, vprašam mater. Desno roko in levo nogo ima mrtvoudne. Smili se mi dekle, ki bi bila lahko pošten član človeške družbe, a jo usoda že od mladih let preganja. Ali ste že vprašali kakega zdravnika za svet, mogoče bi se ji dalo pomagati. Nič nismo vprašali, ker bi preveč koštalo. Dekletu, ki je staro šest let, bi se še morda pomagalo, a kaj, stariši se bojé velikih stroškov, drugega pa zopet ni, ki bi se briga za to.

Nedolgo potem pridem v drugo vas. Ko grem proti neki hiši na hribu, doidem šepajočega fanta z grabljami v roki. Kam pa greš? ga vprašam. Domov mi odvrne, ter pokaže z roko hišo vrh griča. Vprašam ga, koliko je star? 14 let, mi odvrne. Ali si hodil v šolo? Ne. Tedaj ne znaš čitati in pisati? Ne. Revež.

in se popeljem domov z vozom — če bom kakega našel. In večerjal bom v besedi — slišite. — pripeljite jih tja za menoj.

Vejvara se je rinil na parnik. Ni se bal vožnje, čeprav bi bila barčica preluknjena kakor cedilnik — saj je hitel za Pepico — po Pepico! Toda k sreči ni bilo parniku nič.

Gospod Kondelik je nameril korak k najbližji gostilni, da bi se tam posušil. V čevljih mu je klopotala voda, obleka se je prijetno tesno telesa, toda za vse to se ni sedaj mojster zmenil. Skoro nehote je pogledal proti nebu in je hvalil Boga za svojo rešitev. Šele sedaj, ko je vse minilo, se mu je zdelo, da prav pojmi grozo nesreče, ki se je zgodila. Saj ga je držala skoro smrt za vrat! Saj bi se lahko vsa ta stvar zgodila tudi na sredi reke, saj bi se lahko pogreznil v globoko tridesetih metrov — gospod Kondelik je slišal, da so taki tolumni v Vltavi, čeprav ni vedel, kje — in od tam ne bi zlezal, posebno če bi mu taka obupana gospa skočila na hrbet! Ne od mraza, od groze se je stresel mojster Kondelik pri tej misli. Nikdar bi se ne vrnil v svoje milo, prijazno stanovanje v Ječni ulici. Rodbina bi osirotela. Vinogradska hiša v Čelakovskega ulici bi izgubila svojega gospodarja. Šele sedaj, ko je prestal to strašno »katastrofo«, je čutil gospod Kondelik, kako je življenje krasno, kako je nanj navezan.

In ko je vse to premislil, mu je šinilo v glavo nekaj drugega. Večna škoda, da se ni to zgodilo takoj pri prvem izletu! Rad bi poznal človeka, ki bi ga pregovoril potem za te nadaljne budalosti!

Ko se je mojster nekoliko posušil, je dobil po srečnem naključju na Zlichovu voz in bilo je nekaj minut po pol petih, ko je izstopil iz njega v Ječni ulici. Ulica in hiša sta bili prazni — kdor je le mogel, je pohitel iz Prage — in tako ni nihče opazil mojstra v revni njegovi obleki. Gospod Kondelik je strgal raz sebe vlažno perilo, ki je imelo duh po mlaki in ga je

Mudil sem se pri sosednji hiši; v pogovoru smo prišli tudi na tega fanta. Ali se niso nič pobrigali za njegov duševni napredek? Žalibog, da ne, mi odgovorijo. Fant ima zelo dobro glavo, ima samo nogo pohabljeno, bi se lahko naučil čevljarstva ali krojaštva, toda stariši niso nič ukrenili in tako bo, dokler bodo stariši živeli, v nadlego njim, potem pa občini.

Res je, zopet en davek več v občini.

Pred nedavnim časom sem bral v enem slovenskih spodnještajerskih listov podlistek in tam pisatelj mej drugim omenja »ofre« in pravi: Ofrov sedaj ni več.

Res je, da v kraju, kjer živi in deluje pisatelj tiste povesti ni več ofrov, vsaj tako gosti ne kot nekdanj, a so kraji, kjer se jih še mnogo najde.

Sedim nekega opoldne v eni hiši in stopi v sobo mlad človek in že na prvi pogled se mu pozna, da ni vse v normalnem stanju na njem. Prinesel je brezove metle, ter prosil, da mu jih kupijo. Mej tem, ko je šla gospodinja klicat gospodarja, mi pravi: Moram metle vezati, da si kaj prislužim. Za tako metlo dobim 2 krajcarja in tako spravim le nekaj skupaj. Gospodinja mu prinese 2 krajcarja in on ves vesel odide, ko je metlo tako dobro prodal. Dal bi jo pa tudi za en krajcar, če mu kdo ne bi hotel več dati. Gospodinja mi pravi, da vsak teden prinese po dve metli, a mu je vedno kupijo, če tudi jih ne rabijo toliko. Pove mi tudi, da ta pelje včasih kak tovor, ki ga druga dva ne bi hotela za 5 kron, za 5 krajcarjev. Če mu daste 5 krajcarjev, pa vas nese na vrh sv. Uršule in nazaj, mi pravi gospodinja. Kako pa živi, jo vprašam? Tukaj je v eni bajti za »ofra«.

In tako bi vam lahko našteval še deset strani takih dogodkov. Sedaj se bo marsikateri vprašal: ali se ne bi dalo temu odpomoči? Jaz bi rekel: da. Take ljudi bi se naj vse že takrat, so še majhni, spravilo v kake zavode, kjer bi se na državne stroške vzgajali in zdravili za poštene člane človeške družbe. Občine bi gotovo rade nekaj prispevale za take koristne zavode, saj bi to storile v prepričanju, da, če se bo za te skrbelo na ta način, ne bo potem toliko občinskih revežev, kateri jo tudi mnogo stanejo. Občinski in župnijski uradi bi naj imeli izkaze takih otrok v svojem področju in če bi se začelo tem potom pri takih revežih v mladosti, bi se nedvomno mnogim pomagalo. Že ljubezen do bližnjega nas sili k temu, dalje bi pa bilo to tudi občnemu blagru koristno. Naši državni poslanci bi naj celo stvar prerешali ter potem državni zbornici stavili svoje predloge v tem oziru.

Splošno poročilo o Zadružni Zvezi v Celju v letu 1909.

(Poročal Miloš Stibler na občnem zboru v Celju dne 12. maja 1910). Konec.

Ena najvažnejših funkcij Zadružne Zveze je izvrševanje revizij. V minulem letu se je izvršila revizija v 87 zadrugah. Rabilo se je v to 100 dni. Na lanskem občnem zboru se je izrazila želja, da se naj revizija popolnoma centralizira, zunanji revizorji naj odpadejo. No, lansko leto je uradništvo zavoda opravilo 57, zunanji revizorji pa 30 revizij. Po lanskem občnem zboru se ni skoraj nič več klicalo zunanjih revizorjev. Na posamezne revizorje odpade po številu revizij: Stibler 35, Jošt 19, Reicher 11, Gobec 6, Benjamin Kunej 5, dr. Konrad Janežič 3, Anton Kunej 3, Berk 2, tri revizije sta pa skupno opravila gg. Benjamin Kunej in Jošt.

vrgel na kup v kuhinjo, na kar se je domislil, da bo najbolje, ako po prestanem strahu nekoliko zadremuje. Padel je na divan in je spal celo uro, kar ga je neizrečeno okrepčalo in pomirilo s celim svetom.

Ko si je prižgal smodko — prvo po neljubi kopeiji pri Zlichovu — mu je dišala kakor nebeška mana. Zdelo se mu je, kakor bi že dolgo let ne kadil; novo, krasnejše življenje se je pojavilo pred njim.

V zelo dobrem razpoloženju je šel z lahnim korakom v Bésedo, kamor je prvi prinesel vest o »razbitem« parniku pod Zlichovom, in ni hranil besed, s katerimi je celi dogodek naslikal kar najgroznejše in kar najbolj kričeče. Saj je bil slikar!

»Gospoda! Petdeset ljudi bi se bilo utopilo, ako bi jih ne rešili. Ampak morali bi nas videti, kako smo jih vleкли iz vode. Do smrti ne bom pozabil na te matere in otroke, kako so plaval v vodi in kako so se nam zahvaljevali, ko smo jih odkladali na bregu. Ampak do smrti — gospoda — do smrti nočem več priti v tak položaj. Človek si more šele potem predstaviti, kaj je to plavanje po morju!«

In vsi so gledali na mojstra kakor na junaka in gospod Kondelik je toliko in toliko govoril o svojem reševalnem delu, da je slednjič še sam sebi verjel.

Po deseti uri so prišli v Bésedo še ostali trije »pomorščaki« — gospa Kondelikova s Pepico in Vejvaro. Ta je bil tudi že suh, vendar ni imel časa in priložnosti, da bi si dal spodnje hlače zlikati.

Mojstru Kondeliku je prišlo to ravno prav. Vzdil je Vejvaro od mize do mize, kazal ga je znancem in jim rekel, da naj primejo Vejvaro za hlače, da se prepričajo, in je vedno pristavil z groznim glasom:

»In taka-le sva bila oba, o b a, gospodje!«

Toda ko je družba sedela zopet pri svoji mizi, se je mojster Kondelik naenkrat spomnil:

»Ampak, kje je moj dežnik, Vejvara! Kam ste ga dali!«

Kar pa se v splošnem tiče revizij, je omeniti, da bo to važno delo treba še mnogo popolniti in izboljšati. Pred vsem bi morala postati običajna dveletna revizija temeljitejša. Ako hoče kedo revidirati zavod, katerega aktiva znašajo 5 in še več milijonov, v enem ali dveh dneh, je to čisto navadno sleparstvo, zločin, ki bi se utegnil kruto maščevati. Kjerkoli imajo kaj prida zadružništva, povsod opravljajo revizije z veliko temeljitostjo. Gotovo je taka temeljitost spojena z večjimi stroški, toda v Nemčiji n. pr. pravijo, da so stroški za revizijo neobhodno potrebni in za nadaljni razvoj zadružništva velike koristi; tu da se ne sme štediti. Tu se bomo morali tudi mi še mnogo učiti. Pred vsem bo treba, kakor sem že rekel, dveletno revizijo opravljati temeljiteje. Pri drugih narodih pa so prišli do spoznanja, da dveletna revizija ne zadostuje več. V s a k o leto naj se izvrši revizija. V Nemčiji je postavna revizija dveletna; cela vrsta zvez pa ima že enoletno revizijo in dela se na to, da se tudi revizijska postava spremeni v smislu zahteve po enotetni reviziji. Pri nas bi bilo velike koristi, da bi se enoletna revizija npeljala vsaj glede vseh manjših zadrug, glede onih, ki nimajo strokovno naobraznega uradništva. Razmišljati nam bo tudi treba o nenapovedani reviziji. Sedanje postavne določbe zahtevajo napovedano revizijo. Napovedana revizija ima to prednost, da revizor funkcionarje zadruga gotovo najde, ker so o njegovem prihodu obveščeni; ima pa na drugi strani to slabost, da se za revizijo pripravi in zakrije marsikatera napaka, ki obstoji sicer še od zadnje revizije naprej. Revizor najde zadrugo takšno, kakoršna je, v vsakih dveh letih samo enkrat, samo v dneh napovedane revizije; važno pa bi bilo, ako bi revizor mogel videti, kakšna je zadruga izven revizijske dobe. To je doseči le potom nenapovedane revizije. Mislim, da bi se enoletna in nenapovedana revizija dali prav lepo spojiti. Dveletna bi morala biti seveda tudi v bodoče napovedana, dokler se ne doseže sprememba tozadevnih postavnih določb. Nenapovedana revizija bi se vršila vedno ob priliki uradnega dneva zadruga, kateri je namenjena.

Zadružna Zveza ima nadalje nalogo, poučevati svoje članice v zadružnem poslovanju in v vseh vprašanjih, ki zadevajo tudi zadružništvo. Za sistematičen pouk o zadružništvu skrbi Zveza s svojim strokovnim listom »Zadruga«. List je pasiven, toda izguba se hitro zmanjšuje. L. 1908. je bilo izgube še 2061'35 K, l. 1909. pa 1425'46 K. Za l. 1910. bo razmerje še mnogo ugodnejše. — Letos zopet prosim, da se list vkljub izgubi ne opusti. Veliko je sicer mož v vrstah naših zadrugarjev, ki si domišljajo, da že vse vedo in jim ni treba čitati gospodarskih člankov »Zadruga«, a mnogo jih je tudi bolj skromnih, ki se niti »Zadruga« ne sramujejo. To navadno niso najslabši elementi. Tem je list namenjen. Sicer je pa bila tudi dosedanja uprava slaba. Ko se to spremeni, bo zopet izginil velik del izgube. Za zadružni pouk

Vejvara je ostrmel in je začudeno pogledal mojstra.

»Gospod — saj ga nisem imel — meni niste dali dežnika —«

»In kje je torej?« je nadaljeval Kondelik.

»Aka ga nimate, gospod — torej najbrže — najbrže je odplaval — ko ste skočili iz parnika —«

»Vejvara!« je zaklical mojster z globokim glasom, »torej ne samo, da ste me skoro utopili — še ob dežnik ste me spravili — in jaz sem dal zanj pred štirinajstimi dnevi polpeti goldinar!«

Vejvara je molčal. Odkritosrčni stisk roke, s katerim ga je Pepica pod mizo osrečila, bilo je kraljevsko plačilo za vse trpljenje, za vsa nezaslužena očitanja gospoda Kondelika.

»Molči, stari«, je spregovorila gospa Kondelikova, »dežnik nima duše, kupiš si drugega. Zahvali Boga, da se je vse tako izteklo. Jaz sem prišla skoro ob pamet, ko nama je gospod Vejvara pripovedoval, kaj se je vama pripetilo. Še vedno se mi tresejo kolena. In veruj mi, da sem zadovoljna, da smo odpravili s temi letošnjimi izleti!«

»Toda jaz — Beti«, je odgovoril mojster, »jaz bi šel še kam, ko bi si Vejvara izmislil kaj pripravnega!« In obrnil se je k Vejvaru in mu je rekel: »Sedaj, ko smo preromali po zemlji, po železnici in po vodi, bi bilo dobro, ko bi enkrat poleteli tudi z balonom. — Kaj mislite, Vejvara?«

Pepičin čevljiček se je dotaknil pod mizo Vejvarovih čevljev in je pritisnil. Pomenilo je to: »Molči, ljubček, in potrpi! Trpim in čutim s teboj — vse se bo srečno končalo.«

In Vejvara je molčal in se je z dolgim pogledom zahvalil Pepici. Potem pa je pil, kakor bi hotel s tem splahniti grenke besede mojstrove.

Dalje sledi.

je nadalje skrbel potovalni učitelj, ki je imel v minulem letu 24 predavanj. Mnogo se je storilo pismenim potem. Omenim, da izkazuje ekshibitna knjiga 4703 in kopirna 4622 števil. Gotovo jih mnogo odpade na pouk v davčnih in registracijskih zadevah itd. Za pouk pa je skrbjeno tudi z revizijami in prvimi uradnimi dnevi. Obžalovati je le, da je izostal koncem leta običajni knjigovodstveni tečaj. Ta inštitucija naj bi ostala trajna, samo bi se jo naj izpopolnilo še s teoretičnimi predavanji.

Slavni občni zbor! S tem sem se dotaknil najvažnejših točk, ki pridejo pri splošnem poročilu o delovanju Zadrúžne Zveze v Celju v l. 1909. v pošt. Rad bi poročal še o marsičem, osobito o **blagovnem prometu**, toda te milosti mi bogovi ne izkazujejo. Če hočemo biti odkritosrčni — in to je naša dolžnost, da smo —, tedaj moramo videti, da živi celjska Zadrúžna Zveza od državnih podpor in visokih doneskov. Gospoda, Zadrúžna Zveza je trgovsko podjetje, vsako **solidno** trgovsko podjetje pa si skrbi za **stalne** dohodke, med **stalne** dohodke pa ne spadajo niti državne podpore, niti doneski članic. Drugod, kjer imajo kaj prida zadržarjev, ki hočejo ustvariti **trajne** zadrúžne organizacije, so to že zdavnaj spoznali in uvedli so **blagovni promet**. In v vsaki zvezi nese **blagovni** promet toliko, da se krijejo iz njegovih čistih dohodkov stroški **temeljnih** revizij, vse druge režije in se še vedno ustvari kaka nova inštitucija, ki naj pospešuje splošni gospodarski napredek. Pri nas pa nihče nič ne vidi in tudi ne mara nihče ničesar slišati. Zato pa smo še vedno tam, kjer je bil oče slovenskega posojilništva pred 25 leti. In vendar naše vinarstvo, sadjarstvo, živinoreja, hmeljarstvo, gozdarstvo, naše vodne moči in drugo naravnost izživa k zadrúžnemu delovanju! K vsemu temu pa je seveda pred vsem treba nekaj znanja! Osobito še ne zadostuje za tako delo znanje knjigovodstva, to si naj zapomnijo nekateri slovenski „zadržarji“!

Sedanji italijanski ministrski predsednik Luzzatti, ta največji italijanski zadržar, je dejal nekoč, da prihaja v zadrúžništvu nov milijarder, ki hoče zagospodovati na svetu. Miljoni in milijoni gospodarsko šibkega ljudstva se združujejo v zadrúžna podjetja in ustvarjajo z združenjem svojih malih kapitalov moč, kakoršne svet v svojih gospodarskih organizacijah še ni videl. Ustvarja se nov velekapital, ki naj služi **milijonom gospodarstvom malih ljudi**, ne pe nekaterim maloštevilnim kapitalističnim velikašem. Zadrúžništvo je v narodnem gospodarstvu to, kar je demokratizem v politiki in kakor zmaga je politični, tako zmaga tudi gospodarski demokratizem. Narodi, ki hočejo živeti in napredovati, se morajo tega zavedati in v tem smislu tudi z vso vztrajnostjo delati!

Politična kronika.

IZ DRŽAVNEGA ZBORA.

Včerašnja seja.

Breiterjeva afera je tudi včeraj strašila v parlamentu. Najprej je izrekel posl. Sylvester v imenu večine v javni seji obžalovanje in grajo zbornice Breiterju zaradi njegovega postopanja. Vendar pa ni cela zbornica obžalovala te graje: posl. Udržal je v imenu svojih tovarišev obžaloval, da se predsednik tako obnaša proti kakemu poslancu. Včeraj se je **nadaljevalo in končalo prvo čitanje poslovnikove reforme**. Vladni načrt je šel sedaj v odsek, kjer se bode bila zanj odločilna bitka. V debati je najprej spregovoril Biellohlowek, ki je seveda zagovarjal vladni načrt in trdil, da se pri nas v Avstriji ne tlači in ne misli tlačiti nobenega naroda. Drugi je došel do besede posl. Breiter, ki je znova ponovil svoje trditve, da je došel galski industrijalec Wetzler le vsled materijelnih dobičkov, katere je naklonil Glombinjskemu in Starzynskemu, v gosposko zbornico. Glombinjski se je prav slabo branil. Pri korumpirani poljski šlahti je vse mogoče... Posl. Choc je navajal že znane vzroke, zakaj so češki radikali izstopili iz Slovanske jednote. Zdelo se mu je zlasti potrebno obregovati se zaradi Rybárevega govora nad Jugoslovani in je došlo med njim in dr. Plojem do malega spopada.

Nemški posl. Pacher je stavil nujni predlog, naj bi postali poštni oficijanti z osemletno službeno dobo deželni poštno-prometni uradniki. Prihodnja seja se vrši v sredo.

Novi davčni načrti.

Poslanec dr. Steinwender je naznanil v finančnem odseku načrte za nove davke: že omenjeni davek na železo, in sicer na takozvane fabrikate, nadalje zvišanje sodnijskih pristojbin in pa uvedbo čekovnega kolka. Dunajski časopisje sodi, da Ogerska ne bode privolila na davek za železo, sodne pristojbine, da bi težko prenašale zvišanje in glede čekovnega kolka pa da kažejo neugodne izkušnje na Ogerskem, da ga ne gre upeljevati.

Pravosodni odsek

je imel včeraj sejo, v kateri so se končala posvetovanja o postavi glede pravnih praktikantov. Sprejelo se je resolucije, ki zahtevajo, naj bi se praktikantom na zahtevo plačalo delo čez uradne ure; izrekla se je nadalje želja po enotnem justičnem izpitu za vse vrste juridične delavnosti in da bi se del potrebne prakse opravi lahko tudi v upravni službi. Želijo se tudi za bodoče sodnike, odvetnike in notarje posebni tečaji.

Breiterjeva afera.

Vse Breiterjeve častne afere pridejo pred posebni častni sod, v katerem bode on in pa prizadeti nasprotniki skupaj zastopani po treh zastopnikih; tem šestim bode pa predsedoval kak neprizadeti poslanec, najbrže eden ali drugi član gosp. zbornice.

Volilno razsodišče.

Legitimacijski odsek se je začel posvetovati o zakonskem načrtu glede volilnega razsodišča.

Nemško-češka pogajanja.

Koresp. »Centrum« pravi, da se bodo Čehi udeležili informacijskih posvetovanj glede češko-nemškega spora, katera se imajo v kratkem vršiti na Dunaju, le v takem slučaju, ako ostanejo dogovorji popolnoma neobvezni. Ekspozirati se morejo češke stranke le v takem slučaju, ako bodo sedeli njihovi zaupniki v svetu krone. Kar se tiče okvirnega zakona, katerega mislijo predlagati češki agrarci, je treba še počakati, kaj poreče k temu načrtu strankin izvrševalni odbor in ali se bode dala za ta načrt sploh dobiti večina v Slovanski jednoti ali ne.

HRVATSKI SABOR

razpravlja o volilni reformi. Obširno je proti predloženemu načrtu govoril dr. Vladimir Frank in je na podlagi števil, ki so se pa vse izkazale kot falzificirane, dokazoval, da se z novo volilno reformo jači in pospešuje srbstvo. Ker je izjavil, da cesar, ki je dal načrtu predsankcijo, ni bil istinito informiran, mu je sabor izrekel ukor. Dr. Frank izjavlja, da bo njegova stranka glasovala proti načrtu. Za njim je govoril v imenu seljačke stranke dr. Ante Radič; izjavil je, da načrt reforme ni brez napak, da pa na vsak način pomeni napredek, zato bo njegova stranka glasovala zanj. V včerajšnji seji je govoril frankovec župnik Jemeršič. Novega ni povedal nič kakor to, da si želi tudi žensk v sabor. — Poslanec Supilo je stavil intepelacijo, zakaj na potovanju v Bosno cesarja ne spremlja tudi hrvatski ban. Govori obširneje o okupaciji Bosne, o politiki vlade tamkaj po okupaciji, o aneksiji, ki pomeni končno zasužnjenje hrvatskega in srbskega naroda v Bosni, o nemški imperijalistični politiki itd.

DROBNE POLITIČNE NOVICE.

Spomenik nemški zavezniški zvestobi, katerega so mislili postaviti naši vsenemci na Dunaju, še ne bode stal tako hitro. Baje bi v Rimu vzbudil hudo kri in ker so pogajanja za obnovitev trozveze blizu, se misel na zgradnjo spomenika odloži po l. 1912. In ne le, kaj poreče Italija, radovedni smo tudi, kaj bi rekli avstrijski Slovani?

Hrabova afera. Zdi se, da se bodo krščanski socialci pobotali s Hrabom in da bode celo sporno za deva uredil posebni častni odsek, katerega izvoli dunajski občinski odbor. Hraba bode dal častno izjavo. Škoda — javnost bi zvedela marsikaj zanimivega o svinjarijah v nemškem klerikalnem taboru.

Iz Krete in Grškega. Krščanskoposlanci v krečanski narodni skupščini groze, da ne puste mohamedancev v zbornico, ako ne prisežejo v imenu grškega kralja. Na Grškem samem seveda dogodki na Kreti vzbujajo silno razburjenje; nekatera poročila vedo znova povedati, da bodo častniki oživeli svojo zvezo in upeljali diktaturo. Po deželi se vrše shodi, na katerih se izrekajo Krečanom simpatije.

Aneksijo Koreje bode Japonska kmalu izvršila. Rusija se ne bode veliko branila, ker so Japonci itak že danes pravi gospodarji Koreje.

Zarota v Egiptu. Londonski listi poročajo, da je prišla egipčanska vlada veliki zaroti proti sebi in angleški nadvladi na sled. Nad 250 oseb, častnikov, uradnikov in domačinov so že zaprli samo v Kahiri.

Štajerske novice.

Poziv vsem slovenskim zdravnikom! Da okrepmo idejo jugoslovanske vzajemnosti in da pripravimo tla bodočim slovanskim zdravniškim kongresom, sklenili smo na zadnjem ocnem zboru, posetiti dne 26. in 27. t. m. brate Hrvate. Dogovorno z »zborom liečnika kraljevina Hrvatske i Slavonije« določil se je **izletu v Zagreb** naslednji program: Na praznik dne 26. t. m. ob 7.20 zjutraj odhod iz Ljubljane. Prihod v Zagreb ob 12. 15. Ob 1. obed v Palace-hotelu, ob 3. izlet v Samobor, ob 8. komers v Palace-hotelu V petek dne 27. t. m. ob 8. zjutraj poset bolnice milosrdnih sestara, ob 10. poset zagrebškega sanatorija, ob 11. otvorjenje parne pralnice in zavoda za desinfekcijo ter poset groblja na Mirogoju, za tem vožnja okolu Tuškanca. Ob 1. obed v Palace-hotelu. Ob 6. zvečer »mesečna skupština sbora liečnika«. — Ob 8. skupna večerja v Palace-hotelu, ob 10. povratek v Ljubljano, kamor dojdemo ob 3. zjutraj. — Tedaj zelo lep in zanimiv vspeh! Gospode kolege s Štajerskega vabim, naj se po možnosti polnoštevilno udeležijo izleta in sicer se naj vsakdo kolikor moč drži določenega programa. Kdor je pa zadržan, posluži se seveda lahko poznejših vlakov. Na vsak način naj se vsak udeleženec javi podpisnemu pred-

sedstvu, ker mora »zbor liečnika« radi vozov itd. vedeti število izletnikov. Naravno je, da se izleta lahko tudi udeleže dame. — Za »društvo zdravnikov na Kranjskem« dr. Demeter Bleiweis-Trsteniški.

a Iz Celja. G. Jošt je na občnem zboru prisegel pred vsemi zborovalci, da niti z mezinem ni gani v svrhu agitacije za ta občni zbor. Iz te prisege spoznajte vsi gg. kaplani in fajmoštri, kakor tudi drugi, pri katerih je g. Jošt agitiral, s kom imate opraviti!

Tudi Ploj in Jurtela jim nista več pogodu.

Ko se je pri občnem zboru Zadrúžne Zveze šlo za kompromisno kandidatno listo, smo mi ponovno povdarjali, da dva taka odlična narodna delavca, kakor sta dr. Ploj in dr. Jurtela, ki sta v gospodarskem oziru že izredno mnogo storila, na vsak način spadata v načelstvo take važne zadrúžne organizacije, kakor je celjska Zveza. Pa za gospode so bili razni klerikalni zidarski mojstri, ki o zadrúžništvu niti pojma nimajo, več kakor dva odlična strokovnjaka. In konstatiramo, da so gospodje prvaki sami odklonili izvolitev dveh odličnih svojih pristašev, ki smo ju celo mi kandidirali v načelstvo. Seveda le za to, ker bi vendarle ne prikimala k vsemu kakor nekteri drugi njihovi kandidati. Odtod njih trma.

Glede kandidatne liste za načelstvo Zadrúžne Zveze, ki smo jo objavili v soboto, nas prosi g. dr. Jurtela stvar glede njegove kandidature v toliko pojasniti, da on že dve leti ni bil v načelstvu, ker izvolitve ni sprejel, dalje pa, da tudi tokrat ni kandidiral in ni nikogar pooblastil, ga za kandidata postaviti. K temu pripomnimo: Pri izbiri kandidatov se je naša organizacija ozirala le na osebe, ki so splošno in posebej z ozirom na svoje gospod. delovanje vsega spoštovanja vredne. Z ozirom na kratek čas in z oz. na dejstvo, da so se kandidirale samo take osebe, s katerimi vsak pošten narodnjak lahko mirne vesti skupno deluje, se ni moglo in se ni stopilo z vsemi posamezniki — kandidati v dotiko, pač pa se je smatralo za nujno potrebno in samo ob sebi umevno, da se v tako važnem času, ko nasprotniki delajo z vsemi močmi na razdrobljenje naše zadrúžne organizacije, ne bo nihče odtegoval vso svojo znanost in vse svoje bogate izkušnje posvetiti razvoju in napredku našega zadrúžništva.

Zadrúžna Zveza v Celju in prispevki članic.

V izpopolnitev našega poročila o občnem zboru Zadrúžne Zveze omenjamo na tem mestu, da se je sklenilo, **znižati prispevke posojilnic-članic za polovico**. To v odgovor raznim smešnim zafkacijam mariborskih klerikalnih listov, češ da bo celjska Zadrúžna Zveza prispevke članic še povišala, obenem pa v odgovor raznim klerikalnim nad- in podrevizorjem, ki s takimi lažmi celo okrog raznih posojilnic agitirajo. Da jih ni sram!

Pomagaj, kar more! Kako čudnih sredstev so se posluževali takozvani »slogaši« v boju za gospodstvo v Zadrúžni Zvezi, naj osvetli dejstvo, da so si priberačili celo pooblastilo od posojilnice pri Sv. Tomažu nad Ormožem, ki že pol leta ni več član celjske Zadrúžne Zveze, ampak klerikalne ljubljanske. In ti gospodje so še imeli drznost trditi, da se jim je šlo le za — stvar in da niso v nikaki zvezi s klerikalci.

Še nekaj opazk. V poročilu o občnem zboru celjske Zadrúžne Zveze smo že omenjali neokusne opazke dr. Brenčiča, ki si jih je kot predsednik nadzorstva dovolil v svojem poročilu. Ker je mož moral vedeti, da je večina nadzorstva naprednega mišljenja, kaže njegovo postopanje ali pomanjkanje takta ali pomanjkanje količjak temeljitejše izobrazbe. Na isti enako neokusni način si je privoščil mož tudi napredno Zvezo slovenskih zadrug v Ljubljani in na podlagi že menda par let starih pisem »obsojal« njeno agitacijo, dočim se klerikalnega rovarjenja po časopisih in pri posojilnicah ni niti z besedico dotaknil. Pa saj itak vemo, da bi gospodje prvi trenutek padli klerikalcem krog vratu, ko bi bili tako »sami med seboj«, kakor so si to prvotno ganljivo lepo naštudirali. — Naravnost mejo smešnosti pa je prekoračilo njegovo v pridigarskem tonu izrečeno »svarilo«, da uradništvo Zadrúžne Zveze ni filijalka raznih strankarskih časopisov. Kaj bi bil najbolj primeren odgovor na tako infamijo, to si bo morda zrajtal gospod »poročevalec« sam.

Pravi prototip prvaka iz starih časov, ki je vaju le komandirati in terorizirati, je celjski dr. Brenčič. Tako je na občnem zboru Zadrúžne Zveze oblastno trdil, da g. Benj. Kunej ne sme v načelstvo Zadrúžne Zveze, ker je uradnik delniške družbe in kot tak ne sme prihajati k sejam, do-

kler bo on (dr. Brenčič!) predsednik delniške družbe. Na te svoje megalomanske besede jih je sicer slišal dovolj, da jih bo nekaj časa pač pomnil, ostalo bo pa še prišlo na pristojnem mestu. Komandiral bi pač vsak vrag v podjetju, za katero sam ni nič žrtvoval, drugi pa so vtaknili vanje tisočake in desetstisočake. Sicer pa pripomnimo, da je ostale prveke same bilo sram dr. Brenčičevega nastopanja!

Na ustanovnem občnem zboru „Slovenske Straže“ v Ljubljani je govoril tudi mozirski Vasleter kvasil o boju proti liberalcem in o skupnem delu za vero itd. To je menda tisti Vasle, ki je svoj čas navdušeno streljal iz možnarjev po Jezovnikovi zmagi in ki se je še lani hvalil po Celju, da nosi v enem žepu Ciril-Metodove. v drugem pa klerikalne vžigalice, da tako lahko vsakemu po njegovem „prepričanju“ postreže. Zakaj je Vasle postal tako „veren“ človek, itak vemo. Smešno torej upliva na človeka, ki ga pozna, če ga vidi, kako nosi svojo „vernost“ na prodaj.

v Izlet na Liseo, ki se je nameraval vršiti jutri, zaradi slabega vremena odpade.

Prijazna postrežba v klerikalnem hotelu. Pod mogočnim vtisom navdušujoče in vzgledno lepe pridige, katero smo bili čuli v Ljubljani iz ust največjega slovenskega dobrotnika Šusteršiča — smo se vrnili na Štajersko v ljubo naše Celje. Na kolodvoru so nas čakali razni postrežki, izmed katerih se nam je najpripravnější zdel oni, ki nosi čepico okrašeno z zlatimi pismenkami: »Weisser Ochs«. To ime je jako vabljivo; po našem pomeni govedino. Hajd torej tja! Hotel je zelo odličen; pred vhodom stojijo kočije, jezdec, kolesarji... kar sicer ovira nekoliko promet, vendar kaže, da je hotel prve vrste in da je obisk naravnost velikanski. Naše domoljubno srce se veseli tega napredka, da imamo tako imenitno narodno gostilno. Svoji k svojim ni prazna beseda. Tu bomo prijetno sedeli, jedli, pili in kramljali. — Natakarič! Kaj imate dobrega za zajutrak? — Postrežna nimfa se takoj zglozi z zvonkim glaskom: Tellerfleisch. — Kakšna pošast pa je to? Ali postrežete tukaj tudi brez krožnika? — Zdaj pa ta ženski Ganimed ni več govoril z zvonkim glaskom, temveč obregnul se je zelo odurno: — Radi vas se ne bom slovenski učila. — To vam je brhka in šikana punca; tako uljudnega dekleta je bilo treba, da uspeva hotel. Naše navdušenje se je pa ohladilo precej pod ničlo. Čudni slovenski hotel, slovenska straža in ta tretji imenitni dan, ki ga je najbrž Grafenauer prerokoval, — vse to smo doživeli v nekaterih urah.

Zopet narodni kolek. Danes je sedelo pri okrožni sodniji v Celju 8 »obtožencev« oziroma »obtoženek« na zatožni klopi — zaradi razširjanja kolk 20. IX. 1908. Enega je zagovarjal dr. Hrašovec, šest pa dr. Kukovec, osma »obtoženka«, 14-letna deklica, se je hotela sama zagovarjati. Trije »obtoženci« dijak in 14-letna »obtoženka« so bili oproščeni z utemeljitvijo, ker ne smejo časopisov brati, in je verjetno, da jih ne zadene krivda zaradi nevednosti o prepovedi. V dveh slučajih se je razprava preložila. Ena gospodična in en jurist sta pa bila obsojena na 10 K globe, ker bi se gospodična z ozirom na družabno stališče bila lahko poučila o dejstvu prepovedi, jurist bi pa bil moral vedeti, da se državni pravdnik lahko pritoži zoper razveljavljenje konfiskacije s strani dež. sodnje v Ljubljani v Gradec, kjer se je potem prva razsodba — prevrgla. Govorilo bode vsled pritožbe še najvišje sodišče.

v Brezobraznost nemških turistov. Neki nemški fantiči iz Celja — najbrž kaki »dobro vzgojeni« dijak — so nalepili v knjigo, katera leži v koči SPD na Mrzlici, nemške koleke. Tako neumno izzivanje se obsoja že samo po sebi, v ostalem pa se takih nemških fantalinov vbodoče ne bode več spuščalo v koč. Sploh svetujemo nemškim hribolazcem, naj se po naših slovenskih planinah vedejo dostojno — drugače bomo varovali svoje pravice kot domačini in gospodarji na način, ki nemškim izzivačem ne bode ljub.

v Moška in ženska Ciril-Metodova podružnica v Celju. Podpisani odbor ženske podružnice vabi k skupni seji odborov obeh podružnic v torek dne 17. maja ob 8. uri zvečer v čitalniški knjižnici. Na dnevnem redu je poročilo o podružničnih prireditvah in sklepanja, računa. Za odbor ženske podružnice Ela dr. Kalanova, predsednica.

Iz Gaberja pri Celju. Opozarjamo slovensko občinstvo iz mesta in okolice na veselico in občni zbor Ciril-Metodove podružnice za Gaberje in okolico, ki se vrši jutri, na binkošno nedeljo v Sokolskem domu s sledečim sporedom: Ob 4. uri pop. občni zbor. Po občnem zboru veselica z gledališko predstavo »Prvi april«, šaljiva dvodejanka. Pozneje se vršijo šaljivi dvogovor, srečolov, korijandoli-bitka in šaljiva pošta. Svirala bode domača godba na lok in se bode tudi plesalo. Vstopnina k veselici 60 v. za osebo. — Ker je čisti dobiček veselice namenjen za jubilejni dar Ciril-Metodove družbe v Ljubljani, se preplačila hvaležno sprejemajo in prosimo obilnega obiska.

v Opozarjamo. na predstave v Celje došlega cirkusa „Central“. Več glej v tozadnem inseratu.

v V „Skalno klet“ pri Celju vabi Celjane in okoličane lepo, na novo dobro urejeno kegljišče. Sveže delniško pivo in kranjski cviček. Na binkoštni pondeljek se vrši istotam domača veselica z godbo; v pondeljek vsi v „Skalno klet“!

v Zborovanje predsednikov okr. učiteljskih društev slovensko štajerskih se vrši v nedeljo, dne 22. tm. v Celju. Razpravljale se bodo mnoge zelo aktualne in važne zadeve. Isti dan je v Celju tudi odborova seja „Zveze slov. učiteljev in učiteljc na Štajerskem.“ Posebna vabila se določijo vsem predsednikom okr. učit. društev odnosno odbornikom.

v Šolska veselica v Središču se vrši na Binkoštni pondeljek zvečer v prostorih ljudske šole. Na dnevnem redu je petje in dva igrokaza „Poboljšal se je“ in „Vrisu“, katera je spisal domači učitelj g. Ivan Najžer. Čisti dohodek je namenjen za nakup šolskega harmonija. Domačini in sosedi so prisrčno vabljeni: šolske veselice v Središču so vedno nekaj izbornega in glasno dokazujejo napredek zavoda ter marljivost vodstva in učiteljstva.

v Iz Gradca. Danes, dne 14. tm. je bil promoviran na graškem vseučilišču g. Vinko Tajnšek, starešina akad. tehn. društva „Triglav“, za doktorja vsega zdravilstva. Častitamo!

v Važno nadučiteljsko mesto ob jezikovni meji je razpisano, šola je v III. plačilnem razredu. Pojasnila daje potov. učitelj CMD g. I. Prekoršek v Celju.

v Čitalnica v Slov. Bistrici naznanja, da gostujejo v sredo dne 25. tm. člani slovenskega deželnega gledališča ljubljanskega v Slovenski Bistrici. Uprizori se fina angleška satira „Sebastijan veliki knez Georgijski“. Natančnejše podatke še objavimo pravočasno, ko dospejo lepaki. Prosimo pa že sedaj vsa bližnja slov. društva, da se na to prireditvev ozirajo.

v Pešizlet v Ruško kočjo in v Lembah priredi večja slovenska družba iz Slovenske Bistrice o binkoštnih praznikih. Odhod iz Slovenske Bistrice v soboto 14. majnika pop. ob pol 4. uri čez Šmartno do Ruške kočje pri sv. Henrik, kjer se prenoči. Na binkoštno nedeljo nadaljevanje pota v Lembah. Prijatelji narave se vabijo, da pridejo občudovat krasot zelenega Pohorja.

v Kaplan Šiler, ki je došel iz Ljubnega na Dol pri Hrastniku, je sporočil župniku, da je na potu v — Ameriko. Kot vzrok je baje navedel, da je bila to že davna njegova želja.

v V Studencah pri Hrastniku je obstrelil učenec Sovre 4 letnega fantka s puško smrtonovarno.

v Iz Maribora. Za Ciril-Metodov obrambni sklad mariborskih samcev je nabral Franc Majer na fantovskem večeru gosp. dr. Vlad. Serneca K 34'26.

v Mariborski „Sokol“ priredi na binkoštni pondeljek pešizlet v Št. Kungoto. Odhod ob 1. uri popoldne iz „Narednega doma“. Slovenski gostje dobrodošli.

Slovenski gledališki igralci iz Ljubljane bodo 21., 22. in 24. maja gostovali v Mariboru v Narodnem domu. Opozarjamo že danes na te predstave. Bolj podrobno prihodnjič!

v Iz Št. Ilja v Slov. gor. V sredo dne 11. tm. popoldne je prihrul od severa sem velik vihar s točo in nalivom. Večino naše župnije je toča nensmiljeno oklestila. Veliko škode je na sadnem drevju, žitu in vinogradih. Vse je tako lepo kazalo, sedaj pa je naš up splaval po vodi.

v Halleyev komet. Žal so sedaj noči oblačne in bodo prijatelji zanimivih nebesnih prikazni prišli ob Halleyev komet. Zanimiva notica priha v tem oziru iz Dunaja. Dočim se je doslej trdilo, da zemlja na podlagi računov greenwickske zvezdarne ne bode šla skozi rep Halleyevega kometa, pravi asistent ckr. vseučiliščne zvezdarne na Dunaju, dr. Jaschke sledeče: Na pomožnem observatoriju dunajske zvezdarne na Sonnwendsteinu so videli v četrtek zjutraj Halleyev komet z repom, ki je bil 32 stopinj dolg, kar bi odgovarjalo približno 30 milj. kilometrom. To nenadno odkritje bi dokazovalo, da bode šla zemlja v noči od 18. na 19. maj v resnici skozi rep Halleyevega kometa; takrat bo komet odaljen od zemlje 23 milj. kilometrov.

v Ljubljanska kreditna banka. Ta najstarejši in največji bančni zavod na našem jugu zvišuje te dni svojo delniško glavnico od K 3,000.000 na K 5,000.000 z izdajo 5000 komadov novih delnic. Posestniki starih delnic imajo pravico prevzeti na vsake 3 stare 2 novi delnici in sicer po kurzu

K 420 za komad, dočim se prepustijo ostale delnice novim subskribentom a 445 K za komad. — Prijave na nove delnice sprejemajo vsi večji slovanski zavodi, v prvi vrsti seveda centrala v Ljubljani in podružnice v Splitu, Celovcu, Trstu in Sarajevu. (Glej tudi današnji inserat). Z ozirom na dejstvo, da se obrestujejo delnice pri 6 1/2% dividendi lanskega leta skoraj s 6% čistih, priporočamo njih nakup zlasti našim denarnim zavodom, kapitalistom in trgovcem kar najtopleje. Obenem priporočamo Ljubljansko kreditno banko kot prvi, izključno slovenski zavod, k posredovanju vseh denarnih kupcij.

v Iz Št. Vida pri Ptujju nam pišejo: Zadnje renegatske slavnosti pri nas so se v velikem številu udeležili ptujski trgovci s svojimi pomočniki in vajenci. „Okrašeni“ z nemškimi trakovi so se vozili okoli in izzivali mirno slovensko prebivalstvo. Ako bi se jim kaj zgodilo — bi seveda ne bili krivi oni! — Sploh pa gospodo opozorimo, da je nevarno dražiti svoje slovenske odjemalce in kruhodajalce.

v Graška trgovsko-obrtna zbornica ima v petek dne 20. maja svojo redno sejo.

Najnovejša brzojavna in telefonična poročila.

KRALJ EDVARD NA PARAH.

London, 14. maja. Na željo kraljice vdove se krsta še ni zapečatila, kakor je bilo za sinoči nameravano. Tudi še setruplo ni dalo v prestolni dvorani na pare. Zaradi odra so odstranili prestol; pod baldahin pride oltar, spredaj pred njim bo pa stal s purpurno pokrit mrtvaški oder. Na vseh 4 oglih bodo stali velikanski kandelabri. Blizu odra bodeta tudi dve stolici za molitve.

ALBANSKI SE UDAJO?

Carigrad, 14. maja. List »Ikdan« poroča vest, da se hočejo Albanci pod utisom dogodkov na Kreti udati. V Serresu se je vršil velikanski shod, na katerem se je pozvalo albanske plemenitaše, ki so se pridružili vstašem, naj se udajo.

NEZGODA Z AUTOMOBILOM.

Bruselj, 14. maja. Neki avtomobil je povozil fin. ministra Liebaerta. Minister je dobil težke poškodbe.

ROOSEVELTOVA VRNITEV V AMERIKO.

Novi Jork, 14. maja. Roosevelt se vrne iz Evrope v Ameriko z nemškim parnikom »Auguste Viktoria« in bode dospel dne 18. junija dopoldne v Novi Jork. Župan novojorški ga misli slovesno sprejeti.

STALIŠČE GRŠKE KRALJEVE RODBINE.

Atene, 14. maja. V rodbinskem svetu grške kraljeve rodbine so se zvedele tukaj nekatere podrobnosti. Kralj je prišel s svojimi sinovi do prepričanja, da zapusti deželo ali pa začne namesto sedanje pasivnosti aktivno politiko v deželi. Kralj se je izjavil za to in bode v kratkem v tem smislu objavil na narod več razglasov.

DEMONSTRACIJA ITALJANSKIH VSEUČILIŠČNIKOV NA DUNAJU.

Dunaj, 14. maja. Čez 200 italjanskih akademikov se je podalo danes dopoldne k parlamentu, da demonstirajo za ustanovitev italjanske pravne fakultete v Trstu. Peteročlansko odposlanstvo se je podalo v parlament, da konferira s poslanci Malfattijem, Bugattom in Pittonijem o tem vprašanju. Poslanci so obljubili povoljno rešitev zadeve.

Mlado, staro,
Vsak pove:

Ta pa je za me!

Ker se samo z njim krepčam,
Vedno zdrav želod'c imam!

Najboljši želodčni likér!

Sladki in grenki.

Ljudska kakovost	liter K 2'40.
Kabinetna kakovost	„ „ 4'80.
Naslov za naročila: „FLORIAN“, Ljubljana.	

LISTEK.

Marcel Prévost:

Dobro srcé.

(Iz zbirke »Dernières lettres de femmes«.)

Prevel dr. V. Z.

(Rue Rembrandt, v prvem nadstropju ljubkega poslopja v bližini parka Monceau; tukaj slika, ki jo obseva proti enajsti uri dopoldne umirjeno solnce zadnjih dni septembra.)

Gospod Lambert Desnoyers, ravnatelj družbe des Voies Navigables, v nočni srajci in domačih hlačah, pregleduje obsežen kup pisem, ki so prišla z jutranjo pošto, sedeč ob majhen pisalni mizi, vrste Morris, kakor vse pohištvo sobe. Soba, ki je precej prostorna, ima le eno posteljo, kjer gospodična Nina Ninon des Bouffes preteguje ravnokar svoje bele roke, da bi razpodila zadnje oblačke spanja.

Gdč. Nina Ninon ima petindvajset let; gospod Lambert-Desnoyers približno dvakrat toliko. Toda — hvala napredku moderne kemije — zna spretno varovati svojo zunanost.

Ko se je gdč. Nina Ninon že dovolj pretegnila, skoči s postelje, izgine v par minutah v svojem toaletnem kabinetu, pride nazaj zavita v čipke jutranje obleke in pomoli svoj sveži gobček brkam čitajočega. Konverzacija se začne.

Gdč. Nina Ninon. — Kakšna vijoličasta pisava je to? Ženska?

G. Lambert-Desnoyers. — Res je. (Bere dalje.)

Gdč. Nina Ninon, prekriža roke, se drži dostojno in igra precej dobro ljubosumnost. — In ti si tako nesramen, da bereš ženska pisma pri meni pred mano? Daj mi to pismo!

G. Lambert-Desnoyers, miren. — Ali ti je toliko na tem?

Gdč. Nina Ninon. — Daj mi to pismo!

G. Lambert-Desnoyers. — Opozarjam te, da jaz ne zahtevam nikoli nobenega računa o tvoji osebni korespondenci.

Gdč. Nina Ninon. — To ni isto. Jaz ne dobivam pisem od žensk, jaz. (Zapovedujoče) Alo! Daj hitro!

G. Lambert Desnoyers ji daje pismo. — Na! — (Gleda z nasmehom lahke ironije gdč. Nina Ninon, ki bere polglasno.)

Gdč. Nina Ninon, prekine semtertja svoje branje in premišljuje. —

»Moj ljubček ... (Nina izdihne »O!...« vsa ogorčena.) moj ljubček ... jaz sem mislila nate vse te dni — obžalovala sem iz vsega srca, da moraš ostati v Parizu (Nina: Veš kaj, nič se ne ženiraj! Kar pojdi, če ti je dolgčas!) mm ... mm ... da moraš ostati v Parizu. Mi imamo tukaj krasno vreme (V.: kje je to, tukaj? A! Houlgate, Villa des Oeilletes ...) mm ... mm nobenega popoldneva nismo izpustili, da bi ne bili napravili kakega izprehoda.

In vendar, če je prav konec sezone tako lep, bila bi zelo žalostna tako-le brez tebe, če bi ne imela malih pri sebi. (V.: Kaj, malih pri sebi? Kaj, malih? Lej, kako sem neumna ... To je od tvoje žene!) Louise je bila bolna predvčerajšnjim, mislim, da je malo preveč skakala po produ; ona dela vse z izredno gorečnostjo (Nina: Torej ni taka kakor njen oče!) ... in potem je pa vsa polomljena in ima vročino. Maxime je pa junak; z vsemi dečki na obrežju se bije in skoraj vedno tudi zmaga; ampak ne moreš si predstavljati, kakšno naredi obleko.« (Gdč. Nina Ninon bere za naprej zelo resno in nič ne prekine.)

»Skoro vsi naši prijatelji so že odšli; samo Bonéjevi so še tukaj, ki so mi zelo ljubi. Fraulein me uči nemško, da izpolnim tisti prosti čas, kolikor mi ga pusté otroci. Končno, dnevi bi se mi ne zdeli predolgí, ko bi dobila od tebe večkrat kaj novic. Ne očitam ti ničesar, ljubček, ampak v resnici, včasih sem malo nemirna, če mi ves teden nič ne pišeš. Izkušaj ukrasti par trenutkov svojemu delu in če nisi preveč utrujen, vrzi dve besedici na papir, dve besedici samo, ki mi povesta, da si zdrav in da me ljubiš.

Jaz ti bom pisala še vedno vsak dan; pri tem mi je edino žal, da moja pisma niso zanimivejša in bolj raznovrstna. Tega je krivo moje tukajšnje življenje, ki je zelo mirno.

Na svidenje kmalu, ljubček, upam. Mala dva te poljublja in jaz te objemam v duhu najsrčnejše Marie.«

(Gdč. Nina Ninon ostane, ko je prebrala pismo, par trenutkov tiho in spusti papir do roba svojih prstkov.)

Gdč. Nina Ninon. — Koliko je pa stara tvoja žena?

G. Lambert-Desnoyers. — Enointrideset.

Gdč. Nina Ninon. — Si že dolgo oženjen?

G. Lambert Desnoyers. — Osem let.

(Tišina.)

Gdč. Nina Ninon. — Ali je lepa?

(G. Lambert-Desnoyers zamrdne kakor v negotovosti.) Torej, če ni lepa, zakaj si jo pa vzel? (Tišina.) Kakšne mrhe so vendar možki! ... In ona te ina rada, ubožica! Njeno pismo je strašno ljubko. (Tišina.) Zakaj jo pa varaš?

G. Lambert-Desnoyers, z nasmehom. Poglej se v zrcalu!

Gdč. Nina Ninon. — Prosim te, ne bodi banalen! Če sem mala blondinka in če moram peti neumnosti, ni treba misliti za to, da sem bedasta in da se za nič ne zanimam. Narobe, o, jaz veliko premišlujem ...

Jaz opazujem, mislim ... skratka, jaz razumem stvari. Če bi hotela, o, napisala bi romane o možkih. (G. Lambert-Desnoyers premaguje smeh.) Zakaj se pa smeješ? Prav gotovo, napisala jih bom ...

G. Lambert Desnoyers. — Ne rečem, da ne. Ampak, kaj pa hočeš pravzaprav?

Gdč. Nina Ninon, zbira svoje precej razstresene misli. — Jaz hočem ... da možje niso prav nič posebnega, to ... Tvoja žena ... ki je 20 let mlajša od tebe, te obožava, piše ti pisma polna ljubezni; dva majhna otroka imaš in ti puščaš vse to, da se razveseljuješ v Parizu. (Se segreje.) To je ostudno. In če bi ona bila tukaj, tvoja žena, rekla bi ji, slišiš? »Madame, vaš soprog je ostuden!« To, viž!

(Gdč. Nina Ninon se vsede po tej pridigi na majhen fotelj in molči, svoje razburjenje kaže le na ta način, da trka po preprogi s peto svoje majhne nožice. G. Lambert Desnoyers, vedno miren, jo gleda s prikritim nasmehom.)

Gdč. Nina Ninon. — Ti ne rečeš na to ničesar? Sediš tukaj kakor klada? Saj odgovoril bi mi lahko? To bi bilo vladno!

G. Lambert Desnoyers. — Ali, ljubica, nimam ti v resnici ničesar odgovoriti. Imaš prav.

Gdč. Nina Ninon. — A, ti se strinjaš?

G. Lambert-Desnoyers. — Ti imaš tako zelo prav, da je bilo zadosti, da sem te slišal govoriti in že sem bil prepričan; razumem, kaj mi je storiti.

Gdč. Nina Ninon. — To je zelo dobro!

G. Lambert-Desnoyers. — Vsedem se na prvi vlak, ki vozi v Houlgate in pojdem k svoji ženi in otrokom. Zelo težko mi bo, da te ne bom več videl ...

Gdč. Nina Ninon, skoči na noge. — Kaj, da me ne boš več videl! Ti si blazen.

G. Lambert-Desnoyers. — Kako pa, ljubica ... Ti mi očitaš popolnoma po pravici, da varam ženo in jo puščam samo. Pa pojdem k nji in je ne bom več varal. Stvar je zelo enostavna.

Gdč. Nina Ninon. — Drugače povedano, zapustil si ženo in zdaj hočeš zapustiti še mene. No, ti si pa lep gospodek ... Sicer pa nimaš pravice, me zapustiti. To bi bila nesramnost ... tatvina ... svinjarija ... Ti veš, kaj sem vse zapustila zavoljo tebe. In tega mi je pač žal zdaj. (Solze; geste, ki napovedujejo živčno krizo. G. Lambert-Desnoyers ostane miren.)

G. Lambert-Desnoyers. — Poslušaj, ljubica ... jaz ne želim prav nič, da bi te zapustil, kakor ti praviš. Zdelo se mi je, da si ti bila tista, ki si pošiljala proč ... v imenu morale. Kakor hitro pa izpremeniš svoje mnenje ...

Gdč. Nina Ninon, živahno. — Jaz ne izpreminjam svojega mnenja. Mislim, da naj tisti, ki ima doma ženo in otroke, ostane mirno pri njih, tako! Ampak, če se že razveseljuješ, je vendar boljše, da se z menoj, ali ne? V svojem interesu prvič ... in v interesu svoje žene. Bog vedi, na kakšno bi bil njen mož lahko naletel, revica!

G. Lambert-Desnoyers. — Kakor je videti, bi ti bila ona zelo hvaležna, ko bi le vedela, kaj ti vse dolguje.

Gdč. Nina Ninon. — Mogoče bolj, ko pa ti misliš. Prav simpatična mi je, ta ljuba ženica, ki se uči nemški in nadzoruje svoje paglavce ob normanskem obrežju, tačas ko on, njen mož, iztika za igralkami v Parizu. In ti mi storiš to uslugo in boš nekoliko bolj prijazen ž njo.

(G. Lambert-Desnoyers zamahne z roko.) O, Houlgate ... Zdaj pa odgovori na pismo, ki si ga dobil! ... (Zapovedujoče.) Takoj!

G. Lambert-Desnoyers. — Ali te to veseli?

Gdč. Nina Ninon. — To se pravi, da jaz to hočem, razumeš? Tukaj je pero ... tukaj papir ... tintnik je pred tabo ... začni!

G. Lambert-Desnoyers. — Ne ostaja ti nič drugega, nego da mi diktiraš pismo.

Gdč. Nina Ninon. — Ti se smeješ? Torej, moj ljubi, to ravno nameravam storiti. Ti nimaš dovolj poguma, da bi lepo odgovoril taki ženi, viž. Pripravi se!

G. Lambert-Desnoyers. — Pripravljen sem.

Gdč. Nina Ninon, diktira. — »Moja mala srčkana ljubica ...« (G. Lambert-Desnoyers nič ne piše.) Kaj pa čakaš?

G. Lambert-Desnoyers. — Jaz ti naprej povem, da še nikoli v življenju nisem imenoval svoje žene: »Moja mala srčkana ljubica.«

Gdč. Nina Ninon. — Tem bolje. To jo bo izpremenilo. (G. Lambert-Desnoyers, resigniran, piše.) Imaš že? ... (Diktira.)

»Sprejel sem tvoje pismo, ki je pravi biser, prav imaš, da ljubiš otroke; srečni tisti, ki jih morejo imeti ...«

G. Lambert-Desnoyers. — Čemu, hudiča, hočeš, da naj to pripovedujem svoji ženi.

Gdč. Nina Ninon. — Kaj? To ni bedasto, kaj ne da, kar ti diktiram? Viž, moj ljubi, to sem jih pisala, pisem, v svojem življenju, in na poslanike in tudi na nekega kralja, enkrat ... Ti kar nadaljuj! (Diktira.)

»Jaz sem prisiljen ostati v Parizu zavoljo nenevarno važnih zadev. Ampak ne bodi ljubosumna, ne varam te z nobeno žensko.« (Proti g. Lambert-Desnoyers.) Veš, boljše je, da ji to rečeš, da jo pomiriš. (Diktira.) »Kar se tiče nemščine, je to sila koristen jezik. Govorijo ga v Baden-Baden in v Monakovem. (Proti g. Lambert-Desnoyers.) Bila sem v teh krajih in silno me je dražilo, da nisem razumela, kar so govorili tisti ljudje. (Trenutek tišine in premišljevanja.)

Kaj bi ji pa še rekli, tvoji ženi? Moj Bog ... saj že to ni slabo, kar si napisal. Saj je zadosti, ne? Za

konec ji naredi še kak prav srčen z Bogom ... Čakaj Kakšne barve so pa lasje tvoje žene?

G. Lambert-Desnoyers. — Bolj rjave.

Gdč. Nina Ninon, diktira — Na svidenje kmalu, moja rjava ljubica. Bodi pridna. Nikar me ne varaj. Poljubljam te, kakor si ti poželiš ...«

G. Lambert-Desnoyers. — O! ...

Gdč. Nina Ninon. — Zakaj praviš: »O!...« Tak le konec napravi vedno človek ženski, ki jo ljubi. Več ko sto listov ti lahko pokažem jaz. Ah! Paglavce sem pa pozabila! Piši: »Povej malima, da ju imam zelo rad in da sem jima kupil za ... (išče) za deset cekinov igračk ...« (Proti g. Lambert Desnoyers.) Zdaj se pa podpiši! ... Kuvert ... tu ... naslov ... dobro! ...

No, kaj pa sedaj delaš?

G. Lambert-Desnoyers, začuden. — Ampak, devljem pismo v listnico, da ga odpošljem.

Gdč. Nina Ninon. — Ne ... ne; tega pa že ne, ljubček. Ti si v stanu še pozabiti ... takoj ali pa nič. (Zvoni svoji sobarici.) Tukaj imate Suzanne ... To pismo na pošto. Pa takoj!

(Suzanne gre ven.) Ah! zdaj sem pa zadovoljna.

G. Lambert-Desnoyers, zase. — Dal bi kaj, da bi videl obraz svoje žene, ko bo brala to-le pismo. Končno!

Gdč. Nina Ninon se mu vsede na kolena. — No, zdaj pa objemi svojo ljubico ... Dobila je igro, ali ne? (Se poljubujeta.)

Narodni gospodar.

v Avstrijska petrolejska produkcija. Produkcija surovega olja v Galiciji je lani dosegla doslej nedoseženo višino 2 milijonov ton v vrednosti 40 milijonov kron. Še l. 1891. se je pridelalo 860 ton, ker je takrat obstajala še ruska konkurenca. Ko se je otvorila jama v Shodnici, je bilo mogoče kriti vsaj tuzemski konzum. Rapidno je naraščala produkcija šele od l. 1907. Največ se producira danes v Tustanovici in v Borislavu. Vendar se tuzemski konzum ne dviga, ampak stoji že dolgo časa pri 0'3 milj. ton. Dočim v Avstriji znaša na glavo 6 kg, znaša v Nemčiji 18 kg. Večina našega petroleja se izvažja v Nemčijo.

v Industrijska razlabilna postava. Te dni se posvetnje industrijski svet o vprašanju industrijske razlabilne postave, ki jo je sprožila vlada. Gre se za zahtevo, naj bi se, kakor za železnice, tudi za industrijske prezidave in nove stavbe dovolila razlabilna pravica za tuja zemljišča. Jasno pa je, da je taka zahteva neumna, ker vendar ni v narodnogospodarskem interesu, da stoji kaka tovarna na gotovem zemljišču, kakor je to pri železnicah slučaj. Tembolj se mora tako postavo odklanjati, ker se jo hoče uveljaviti samo za večja podjetja z večjo davčno silo in večjim številom delavstva. Kar bi se kvečjemu naj uredilo, bi bila večja svoboda glede prometnih oziroma dovoznih in odvoznih sredstev za tovarne, ki se imajo danes tozadevno mnogokrat boriti z velikimi težavami.

Prva večja zaloga čevljev v Celju

priporoča p. n. občinstvu bogato zalogo vseh vrst čevljev od najfinejše do najprostejše izpeljave. — V zalogi so tudi originalni ameriški čevlji. 313 5-2

Štefan Strašek, Celje, Kovaška ulica.

Slikar in pleskar

prevzame vsa v svojo stroko spadajoča dela, kakor slikanje sob, cerkev, črkoslikarstvo na steklo, les itd. — Priporoča se za mnogobrojna naročila. Svoji k svojim! Svoji k svojim!

Viktor Bevc, Celje

Sukna

in modno blago za obleke

priporoča firma

Karel Kocian

tvornica za sukno v Humpolcu na Češkem.

Vzorec franko. 96

Adolf Bursik

čevljar v Celju, poleg kapucinskega mosta

izdeluje vse različne vrste obutal v modernih fazonah in po solidnih cenah. V zalogi ima tudi zgotovljeno obutev.

oooooooooooooooooooooooooooo

Lahek zaslužek za vsakega

4 do 10 kron
dnevno pri prodaji za vsakogar potrebnega predmeta. Pošljite vaš naslov in 75 vin. v znamkah in dobiste takoj doposlane vzorce in prospekt. Firma: **F. P. 229 Dunaj, VII. Mariahilferstrasse šte. 76.**

238 13-6

oooooooooooooooooooooooooooo

Proti škodi po toči

zavaruje

na Štajerskem, Koroškem in Kranjskem

c. kr. priv. avstr. zavarovalna družba

„Dunav“

Ponudbe sprejemajo in pojasnila dajejo vsi lokalni zastopniki ter poimniki družbe, kakor tudi generalni zastop v Gradcu, Hofgasse 8.

264 3-3

Ljubljanska kreditna banka v Ljubljani

Delniška glavica kron 3.000.000.

v lastni hiši, Stritarjeva ulica št. 2.

Rezervni fond kron 400.000.

Podružnice v Spljetu, Celovcu, Trstu in Sarajevu.

149 40-11

Sprejema vloge na knjižice in na tekoči račun ter jih obrestuje od dne vloge po čistih

4 1/2 %

Kupuje in prodaja srečke in vrednostne papirje vseh vrst po dnevnem kurzu.

R. DIEHL, žganjarna, Celje

priporoča svojo veliko zalogo doma žgane slivovke, tropinoveca, brinovca, vinskega žganja i. domačega konjaka.

Edino narodno kamnoseško podjetje v Celju.

Prva južnoštajerska kamnoseška

industrijska družba.

Brzjavi: „Kamnoseška industrijska družba Celje“.

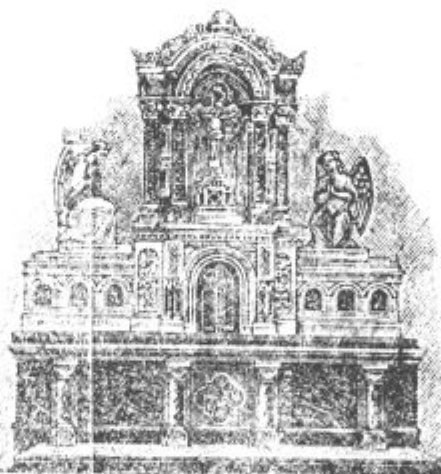
66

Stavbena in umetna kamnoseška obrt s strojnim obratom.

izvrševanje vseh stavbenih del: kakor stopnic, fasad, podbojev, pomolov, nastavkov itd. iz različnih kamenov in cementa.

Specijalna delavnica in podobarski atelje za umetna cerkvena dela kakor: altarjev, obhajilnih miz, prižnic, kropilnih in krstnih kamnov itd.

Brušenje, poliranje in strganje kamena s stroji.

Mnogoštevilna zaloga nagrobnih spomenikov iz različnih marmornih vrst granitov in sijentov po raznovrstnih narisih in nizkih cenah.

Naprava zidanih ali betoniranih rodbinskih grobišč (rakev).

Tlakovanje cerkva, dvorov in hodnikov s šamotnim in cementnim tlakom.

Izdelovanje pohištvenih plošč iz različnih najbolj idočih marmornih vrst v vseh oblikah. Popravljanje spomenikov, udarjanje napisov v iste.

Slovenci! Kupujte vžigalice družbe sv. Cirila in Metoda!

Vinko Kukovec

stavbeni podjetnik in tesarski mojster,
lastnik parne žage na Lavi pri Celju

==== prevzame vsakovrstna ====

61 50-17

stavbena zlasti tesarska dela.

Južnoštajerska hranilnica v Celju.

Imetek.		Bilanca za leto 1909.				Dolg.			
		K	v	K	v			K	v
Račun posojil:						Račun hranilnih vlog			
a) hipotečnih	3.014.530	95				predplačanih obresti		4.310.539	76
b) občinskih	604.368	22	3.618.899	17	dobička in izgube:		15.859	69	
zaostalih obresti	72.504	16			Čisti dobiček l. 1909		19.450	53	
zamudnih obresti	6.932	19	79.436	35					
poštne hranilnice			4.117	32					
vrednostnih listin:									
a) glavnice	314.754	85							
b) obresti	4.119	52	318.874	37					
naloženega denarja			20.092	26					
inventarja			1.381	87					
knjig in tiskovin			1.891	39					
tekoči			287.835	97					
zemljišča			1.000	—					
blagajne			12.321	28					
			4.345.849	98				4.345.849	98

Imetek.			Bilanca splošnega rezervnega zaklada.				Dolg.						
			K	v	K	v				K	v	K	v
Račun vlog:							Račun glavnice:						
Stanje 31. decembra 1908 . . .			9.699	20			Stanje koncem l. 1906 bilo je						
V l. 1909 se je določilo . . .			10.673	40			vsled pravomočne razsodbe c.						
			20.372	60			kr. dež. finančnega ravna-						
V l. 1909 se je vzdignilo . . .			13.365	—			teljstva za Štajersko od 30.						
			7.007	60			sept. 1904 št. 26847:						
Kapitaliz. obresti za l. 1909 .			356	99	7.364	59	a) neobdačenega					93.495	—
" vrednostnih listin:							b) obdačenega					198.602	63
Stanje 31. decembra 1908 . . .			264.196	—			" Južnoštaj. hran. v Celju:						
V l. 1909 se je dokupilo . . .			13.290	—			Poslovni dobiček l. 1909 . . .					19.450	53
			277.486	—			" izgube in dobička:						
Kurzni dobiček			5.004	75			Čisti dobiček l. 1909					17.302	94
			282.490	75									
Vrednost kuponov 31. dec. 1909			4.116	91	286.607	66							
" tekoči:													
Izdatki l. 1909			26.101	72									
Prejemki l. 1909			10.673	40	15.428	32							
" Južnoštaj. hran. v Celju:													
Poslovni dobiček l. 1909 . . .					19.450	53							
					328.851	10						328.851	10

Imetek.		Bilanca rezerv. zaklada za kurzne izgube.				Dolg.					
		K	v	K	v			K	v	K	v
Račun vlog:						Račun glavnice:					
Stanje 31. decembra 1908 . .	3.415	94				Stanje 31. decembra 1908 . .				32.946	94
V letu 1909 se je določilo . .	1.272	—				dobička in izgube:					
	4.687	94				Čisti dobiček l. 1909				2.011	80
V letu 1909 se je vzdignilo .	—	—									
	4.687	94									
Kapitaliz. obresti za l. 1909 .	156	80		4.844	74						
„ vrednostnih listin:											
Stanje 31. decembra 1908 . .	29.168	—									
Kurzni dobiček l. 1909	583	—									
	29.751	—									
Vrednost kuponov 31. dec. 1909	363	—		30.114	—						
				34.958	74					34.958	74

V CELJU, dne 31. decembra 1909.

Ravnateljstvo:

Dr. Josip Vrečko, l. r.,
pisarniški ravnatelj.

Juro Detiček, l. r.,
podpredsednik ravnateljstva.

Lovro Baš, l. r.,

dr. Alojz Brenčič, l. r.,
dr. Josip Sernek, l. r.,

Anton Kolenc, l. r.,
dr. Janko Sernek, l. r.,
udje ravnateljstva.

dr. Vek. Kukovec, l. r.,
Rudolf Stermeckl, l. r.,

Franc Ogradi, l. r.,

Otrokom, ki bolehalo na motenju prebave, se daje zavživati skozi nekaj dni 3 jedilne žlice naravne **Franc Jožef**-ove grenčice, s katero se vsled njenega, želodec, čreva in kri čistečega vpliva dosežejo mnogo-krat zelo ugodni uspehi. Od otroških zdravnikov vedno priporočena najmilejša „Franc Jožef-ova“ grenčica ima to prednost, da ne nadleguje niti najnežnejših prebavnih organov v nikaki obliki. Dobiva se v lekarnah, drogerijah in prodajalnah rudninskih voda. 12

Pozor, trgovci!

314 3-1

Proda se vsled dolgotrajne bolezni ravno na novo izgotovljeni trgovinski prostor za trgovino mešanega blaga z deželniimi pridelki, trgovina s senom, zaloga piva itd. Trgovina ima 4 krasne izložbe, dvojna steklena vrata, mostno tehtnico ter stiskalnico za seno; vse to se nahaja v lepem slovenskem trgu na Sp. Štajerskem na najboljšem prostoru, ob glavni cesti, tik farne cerkve in železniške postaje. Več pove upravnistvo „Narodnega Dnevnika“ v Celju.

Inserati v „Narodnem Dnevniku“ imajo najboljši uspeh.

Loden-sukno

odeje in koe za postelje in konje, pletilno volno itd. vse iz ovčje volne prodaja na debelo in drobno 5-1

Jakob Pogačnik

tovarna volnenega blaga v Velikovcu na Horoškem. Ovčjo volno kupujem ali jo zamenjam za blago.

Novosti

v volnenem blagu, v vseh barvah in kakovostih ter

velika zaloga

francoskih batistov za letne obleke

de laine Liberty Levantin v najnovejših vzorcih priporoča

Karol Vanič, Celje

33 Narodni dom. 52-18

„Hercules“

zavaruj o sebe brez razlike vere, narodnosti in stanu, katere niso na dan vpisa mlajše od 15. ter starejše od 80. leta. — Vsakdo zamore zavarovati sebe v korist drugega, oziroma tretjo osebo v lastno korist in to brez vsakega zdravniškega pregleda. — Vsa pojasnila daje glavno ravateljstvo podrobne zadruge „Hercules“ na Reki. 260 — 5

Širite Nar. Dnevnik.

V najem ali pa na račun se odda s 1. junijem tega leta dobrodoča

gostilna

v velikem trgu blizu glavne ceste v Savinjski dolini. — Vse drugo se izve pri upravnistvu. — Plačilo po dogovoru. 311 3-2

Najboljši češki nakupni vir.

Ceno posteljno perje:
1 kg sivoga, dobrega, puljenega 2 K. boljšega 2 K 40 h; prima polbelega 2 K 80 h; belega 4 K; belega, puhastega 5 K 10 h; 1 kg vefinega, snežnobelega, puljenega 6 K 40 h; 8 K; 1 kg puha, sivoga 6 K; 7 K; belega, finega 10 K. najfinjši drsni puh 12 K. — Kdor vzame 5 kg. dobi franko.

Zgotovljene postelje

iz gostonitega rdečega, moorega, belega ali rumenega nankinga, pernica, 180 cm dolga, 116 cm široka. z 2 zglavniki, vsak 80 cm dolg, 58 cm širok, napoljen z novim, sivim, jako stanovitnim puhastim posteljnim perjem 16 K; napol puh 26 K; puh 24 K; same pernice po 10 K, 12 K, 14 K, 16 K; zglavniki 2 K. 3 K 50 h, 4 K. Razpošiljanje po povzetju od 12 K naprej franko. Dovoljeno je vzeti nazaj ali zamenjati franko. Za neugajoče se povrne denar. — Cenovnik zastoj in franko. 59 25-17

S. Benisch, Deschenitz, šte. 199, Šumava, Češko.

319

Iščem

2-1

prodajalko

ki bi lahko samostojno vodila podružnico trgovine špecerijskega blaga. Vešča mora biti slovenskega in nemškega jezika v govoru in nemškega v pisavi ter, da je sposobna občevarja s strankami. Spričevala o dosedanjem službovanju naj se dopoljuje v originalu ali v prepisu in naj se po možnosti prida obenem tudi slika. Služba naj se nastopi zaradi navedenja v trgovini s sedanjo prodajalko (sedaj nevesta) takoj ali naj se čas nastopa naznani.

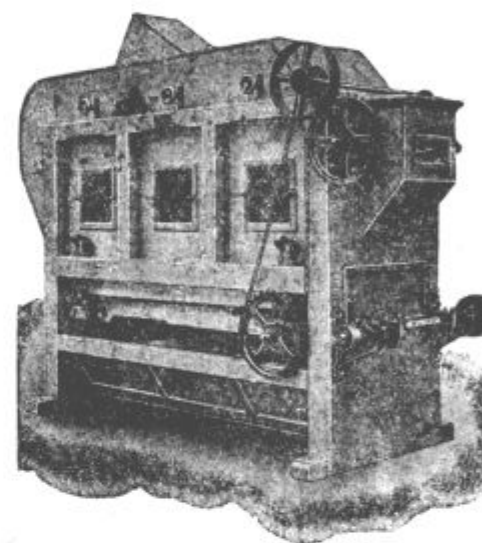
Anton Rinnhofer

trgovec na Ljubnem, Zgornje Štajersko, filijalka Judendorf.

JOS. ČRETNIK

izdelovatelj umetnih mlinov in žag, kakor tudi mlinov za rabo na roko, z gepljem, vodno in parno silo v Št. Jurju ob juž. žel.

Krasne reference!

Krasne reference!

Izdelujem načrte, proračune in prošnje za stavbena dovoljenja brezplačno.

Lekarnarja A. Thierryja balzam

(obl. varovano.)

Edino pristen z nuno kot varstveno znamko.

Največjega učinka proti želodčnemu krču, napenjanju, zaslezenju, motenju prebave, kašlju, prsnim in pljučnim boleznim, hripavosti. Izredno rane čisteče, bolečine tolažeče. 12 malih ali 6 dvojnatih ali ena velika špeciialna steklenica K 5.—

Lekarnarja A. Thierryja centifolijsko mazilo

zanesljivega učinka za otekline, rane, ranitve, še tako stara vnetja. 2 škatlici K 3'60. Naslov: Lekarna pri angelu varhu

A. Thierry v Pregradi pri Rogatcu.

Dobiva se v skoro vseh lekarnah.

315 18-1

20 konj!

2 godbi!

45 oseb!

SAMO 4 DNI!

Veliki cirkus CENTRAL

je došel z umetniško družbo prve vrste ter najboljše izurjenimi plemenskimi konji ter priredi v Celju na glaziji v soboto, dne 14. majnika 1910 ob 8. uri zvečer

gala otvoritveno predstavo

s senzacionalnim, izredno zanimivim, tukaj popolnoma novim, še nepoznanim sporedom!

2 binkoštna nedelja, dne 15. in binkoštni ponedeljek, dne 16. maja pa 2 predstavi **2** in sicer ob 4. uri popoldne in 8. uri zvečer.

Popoldanska predstava nudi ravno isti bogati in zanimivi spored, kakor večerna.

Veletrgovina z železnino

„MERKUR“

PETER MAJDIČ

Celje.

se priporoča za nabavo vsakovrstne železnine, stavbenih nosilcev, portlandskega in roman cementa, strešne lepenke, žičnih mrež, kovanih in žičnih ograj vsakovrstne izpeljave, vseh potrebnih za vodovode in vodnjake, različnih okovov in orodja za vsako obrt.

Nadalje priporoča vsakovrstne gospodarske stroje, kakor: vitelje, mlatilnice, škropilnice za vinograde itd.

Postrežba točna.

259 14-10

Cene nizke.

Čebelarjem

160 1

naznanjam, da sem vpeljal v svoji trgovini
tudi vse za čebelarstvo potrebno orodje.
Naročila izvršujem točno.

Veletrgovina z železnino
„Merkur“, P. Majdič, Celje.

Sukno

ševjot in kamgarn za moške
obleke se dobi v velikanski iz-
biri in nizkih cenah v narodni
veletrgovski hiši

R. Stermecki, Celje.

Vzorci proti vrnitvi zastoj in pošiljatve
čez K 20— franko. Zahtevajte „Bomba“
tkanina, preizkušena najboljša za žen-
sko in možko perilo. Kos 23 m franko
K 15'50. Naročite cajgaste ostanke po
20 m trpežni K 8—, fini K 10—, zelo
fini K 12—. 32 52-19

Narodni slikar in pleskar v Celju.

Usojam se navljudneje naznaniti, da sem
prišel v Celju, Gosposka ulica šte. 5

slikarsko in pleskarsko obrt.

Izvršujem vsa v svojo stroko spadajoča
dela, kakor cerkvena, sobna in dekoracijska,
slikarije, črkoslikarstvo na steklo, les, itd. —
Prevzamem vsa stavbena in pohištvena pleskar-
ska dela, katera izvršujem vestno in po naj-
nižjih cenah. — Vedno točno in najboljšo po-
strežbo zagotavljam, se priporočam cenjenemu
občinstvu in p. č. duhovščini na mnoga naročila
z velespoštovanjem

302 —4

Mihael Dobravc.

249 38—5

Edina štaj. narodna steklarska trgovina

Franc Strupi

Celje, Graška cesta.

Prevzete vse steklarskih del.

Najsolidnejša in točna postrežba.

priporoča po najnižjih cenah svojo
bogato zalogo steklenih in porcela-
nastih posod, svetilk, vsakovrstnih
šip, ogledal in okvirjev za podobe.

Na debelo!

Na drobno!

VABILO na

OBČNI ZBOR

„Okrajne posojilnice v Ljutomeru“,

ki se bode vršil

v nedeljo, dne 29. maja t. l. ob 8. uri zjutraj v Fran-Jožefovi šoli v Ljutomeru.

Dnevni red:

1. Poročilo načelnštva in prečitavanje revizijskega zapisnika.
2. Poročilo nadzorništva o računu za l. 1909 in odobrenje istega.
3. Izločitev udov.
4. Volitev nadzornega svetovništva in cenilne komisije.
5. Slučajni predlogi.
6. Podučno predavanje.

Ako bi ta na 8. uro sklicani občni zbor ne bil sklepčen, se vrši ob 9. uri istega dne z istim dnevnim redom in v istih prostorih drugi občni zbor, kateri bode v zmislu § 38. pravil sklepal veljavno tudi ne oziraje se na število navzočih zadrušnikov.

V Ljutomeru, dne 1. maja 1910.

Ludvik Babnik, načelnik

Nagrobne vence

v raznih velikostih in cenah s
trakovi in brez trakov ima v
zalogi

Zvezna trgovina v Celju.

Naročila se izvršujejo z obratno
pošto. — Brzjavni naslov:

Zvezna trgovina, Celje.

Najbolj varno naložen denar je v slovenski Mestni hranilnici ljubljanski

Stanje hranilnih
vlog
nad 37 mi-
lijonov K.

Rezervni zaklad
nad 1 mili-
jon kron.

Mestna hranil-
nica ljubljanska
obrestuje hra-
nilne vloge po

4 1/4 %

ter pripisuje ne-
vzdignene ob-
resti vsakega pol leta
h kapitalu.

Za varnost denarja je porok zraven rezervnega zaklada
mestna občina ljubljanska z vsem premoženjem in vso svojo
davčno močjo. V to hranilnico vlagajo sodišča denar mlado-
letnih otrok in varovancev ter župnišča cerkveni denar.

Dne 1. in 16. vloženi denar se obrestuje takoj.

Rentni davek od vložnih obresti plačuje hranilnica iz svojega in ga vlagatelj ne zaračuna. — Denar se lahko pošilja tudi po pošti.

Sprejemajo se tudi vložne knjižice drugih denarnih za-
vodov kot gotov denar, ne da bi se obrestovanje prenehalo.

Posoja se na zemljišča po 5% obresti in proti amortizovanju posojila po
najmanj 1/4% na leto. Dolžnik more svoj dolg poplačati tudi poprej, ako to hoče.

Posoja se tudi na menice in vrednostne papirje.

Mestna hranilnica izdaja lične

185 12-3

domače hranilnike.

Priporočamo jih zlasti staršem, da z njimi navajajo otroke k varčnosti.
V podpiranje slovenskih trgovcev in obrtnikov upeljala je ta slovenska hranilnica tudi

kreditno društvo.

Mestna hranilnica ljubljanska je v lastni palači v
PREŠERNOVI, prej SLONOVI (Elefantovi) ulici šte. 3.

Poštno-hran. rač. št. 848.428.
1128 zadrušnikov.
Vplačani deleži K 21.024.—

Ustanovno leto 1881.
Telefon št. 2.

Rez. zaklad nad K 100.000.—
Denarni promet v letu 1909
K 4.020.030-96.

„SAVINSKA POSOJILNICA V ŽALCU“

REGISTROVANA ZADRUGA Z NEOMEJENO ZAVEZO.

Hranilne vloge obrestuje po $4\frac{1}{2}\%$ z letnim pripisovanjem k glavnici, položbe v tekočem računu pa po dogovoru, od dne od dne s poluletnim kapitalizovanjem. Rentni davek plačuje posojilnica sama. Hranilne knjižice drugih zavodov sprejema kot gotovino. Posojila daje na hipoteke, hipotekarne cesije, vrednostne listine, dragocene stvari, na blago, ki ni po-kvari podvrženo in na poroke; dovoljuje odprti kredit v tekočem računu in eskomptuje trgovske menice. Obrestna mera je 5 do 6%. Preskrbuje ceno inkaso nakaznic, menic in v tekočem računu poslovanje s čeki. — Postrežba v vsakem oziru kulantna in točna. Poštnohranilne položnice in lastni čeki na razpolago. Posluje vsak dan; posebni uradni dan za stranke pa je izveniški prazniki vsak ponedeljek in petek.

Ravnateljstvo:

Predsednik: Franc Roblek, veleposestnik in državni poslanec. Blagajnik: Josip Širca, veleposestnik in župan.
Tajnik: Franc Piki, posestnik. Odbornika: Dr. M. Bergmann, zdravnik in posestnik; Josip Žigan, veleposestnik.

293 26-2

Poštno hran. račun št. 54.366.
Telefon št. 48.

Najboljša prilika za sigurno štedenje je plodonosno nalaganje gotovine pri denarnih zavodih, ki nudijo najugodnejše pogoje.

„LASTNI DOM“

registrovana kreditna in stavbena zadruga z omejeno zavezo v Gaberju pri Celju

Pisarna je v Celju, Rotovške ulice št. 12

Uradije se vsak dan razun nedelj in praznikov od 8.—12. ure dopoldne.

sprejema hranilne vloge od vsakega, je član zadruge ali ne, na tekoči račun ali na hranilne (vložne) knjižice in jih obrestuje letno po

Hranilne knjižice drugih denarnih zavodov sprejema kot gotov denar, ne da bi se obrestovanje prenehalo. — Rentni davek plačuje zadruga in ga ne odteguje vlagateljem tako da dobijo na leto celih 5 K od naloženih 100 K. — Posojila daje proti 6% obrestovanju na osebni kredit, proti zastavljenju vrednotic, dragocenosti ali nepremičnin na menice ali dolžna pisma. — Odplačuje se na račun glavnice in obresti v mesečnih ali v posebej dogovorjenih četrt — oziroma polletnih obrokih

pet od sto (5%)

54

Ljubljanska kreditna banka v Ljubljani.

Razglas.

Izvršuje pooblastilo občnega zbora Ljubljanske kreditne banke iz dne 3. marca t. l. je sklenil upravni svet v svoji seji dne 3. maja t. l. zvišati delniško glavnico od 3 na 5 milijonov kron ter v to svrhu razpisati subskripcijo

IV. izdaje delnic Ljubljanske kreditne banke v znesku K 2,000.000 nominale to je

5000 delnic à kron 400.—

pod sledečimi pogoji:

1. V prvi vrsti imajo pravico prevzeti nove delnice lastniki starih delnic po kurzu K 420.— za komad in sicer pripadati na vsake 3 stare 2 novi delnici.

2. Ostale delnice ponudijo se novim subskribentom in dosedanjim delničarjem, v kolikor podpišejo ti v razmerju starih delnic večje število novih, in sicer po kurzu K 445.— za vsako delnico. — Razdelitev delnic si pridržuje upravni svet.

3. Kot prvi obrok je plačati takoj pri subskripciji K 120.— oziroma K 145.— za vsako delnico, ostanek pa, to je K 300.— najpozneje do 30. junija t. l.; plača se lahko celi znesek tudi takoj. Od plačanih zneskov povrnejo se do 31. decembra t. l. $4\frac{1}{2}\%$ tekoče obresti, ker bodo imele nove delnice kupon za l. 1911.

4. Vpisovanje (subskripcija) novih delnic se vrši od 15. do 31. maja t. l.

Prijave sprejemajo: Centrala v Ljubljani in njene podružnice v Splitu, Celovcu, Trstu in Sarajevu; — Živnostenska banka v Pragi in na Dunaju; — Prva hrvatska štedionica v Zagrebu in njene podružnice v Varaždinu, Osijeku, Veliki Gorici, Sisku, Virovitici, Cirkvenici, na Reki, v Zemunu, Belovaru, Delnicah in v Kraljevici; — Jadranska banka v Trstu in Opatiji; — Banka i štediona za Primorje na Sušaku in podružnici na Reki in v Bakru.

Lastniki starih delnic morajo predložiti svoje delnice — in sicer samo plašče — pri navedenih subskripcijskih mestih v svrhu prekoalekovanja; tam se sprejemajo tudi vplačila proti posebnim potrdilom.

Pojasnila, kakor tudi potrebne tiskovine daje radevolje Ljubljanska kreditna banka in nje podružnice v Splitu, Celovcu, Trstu in Sarajevu.

Z ozirom na dejstvo, da se obrestujejo delnice Ljubljanske kreditne banke pri dividendi l. 1909 domala s 6%, se te za plodonosno nalaganje denarja toplo priporočajo.

Prepričani smo torej, da se bodele našemu vabilu k subskripciji gotovo kar v največjem številu odzvali ter na ta način prispevali tudi Vi k razcvitu in razvoju obrti, trgovine, industrije, sploh celokupnega narodnega gospodarstva naše domovine.

Ljubljanska kreditna banka.

310 2-1